

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 20.

Plymouth, Pa., 16 d. Gegužio (May) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainymą adresu būtina reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

„Vienybe Lietuvniku“

Išžėin kožną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėm 25c
Už colį vieną sykį garsinant 010c
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius [už vieną dolerį] 100c

Pinigal kitai nesiusunczia, kaip tik per MONEY ORDER, POSTAL NOTE arba registravose gromatose, ant szito antraszo:

J. J. Pauksztis & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

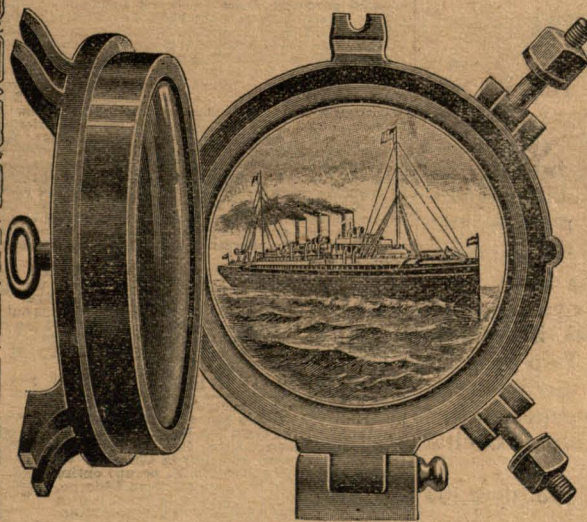
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivū *



Siunczia piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę nepražūtų ir kū greičiausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

Po TOKIU ADRESU

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuviszkas ir Lenkiszkas **Kromas** visokių szviežių tavo ry. Taipogi pardūda szipkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivū. Išzmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

FRANK KOONS

Hotelis ir Restauracija

88 E. Market str.
Wilkes Barre, Pa.



{ Prieszais dypą }
{ L. V. gelžkelio }

Keleiviams geriause nakvune.

PRZESZLO 25 LAT
uzywaja wszystkie narody swiata
na
REUMATYZM.
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie scistych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH,
slawny **DR. RICHTERA**
„KOTWICZNY“
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdzly tylko ma „KOTWICE“ za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13-letni. Własne fabryki szkła.
25 ct. i 50 ct. Uznaje go i poleca:
najslawniejsi lekarze, właściciele składow
arcecznych duchowni i inne
znakomite osoby. Blizsze szcze-
goly u F. A. Richtera & Co.
215 Pearl St. N. Y.
DRA RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środ-
kiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,



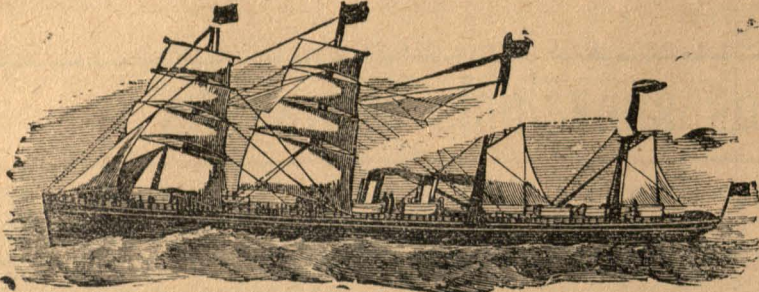
Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.



teipogi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Max Kobre

Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York



I rieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susižnekėti lietuvizkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSMAM NAME MUZIKA VIS YRA



Už \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS daugelis žmonių negal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. HOME MUSIC Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias žmogus nusipirkti. Grajija taja muzika net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra iszdirbtos ant plieninių volelių, kurie turi plieninius dantis, o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilų balsą ir nudūda kaip vargonai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganezius. Bovija visą draugystę gražiausiaiis valcuis, polkomis, kadriliais ir t. t. Pagelbsti dainavimui visų populiarsizkų dainų. Linksma bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokių kompozicijų. Yra tai apdyvyntinas iszradimas. Tukstanczius paliudijimų turime nū užganėdintų pirkėjų. „Teip daug visai nesitikejome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su viskūm sveria 76 svarų. KASZTUOJA TIKTAI \$6,00 gražioje skrynūtėje su kompozicijoms. Nusiusim jums gaugę \$3,00 per Expressą. Agentai gerai užpelno. Greitai parsidūda. Atsiuskite už 2 ct. markę dėl katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853. dept. 64

SEND NO MONEY WITH YOUR ORDER, cut this ad. out and send to us, and we will send you our HIGH

GRADE DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D. subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50 your freight agent our and freight charges. Machine weighs 120 pounds and the freight will average 75 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$8.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP DESK CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house.

BWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various inducements. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. has every MODERN IMPROVEMENT, EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE EFFECTS OF NONE. Made by the best makers in America, from the best material money can buy.

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP DESK CABINET, piano polished, closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel drawer pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large High Arm head, positive four motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved loose wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. **GUARANTEED** the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine. **IT COSTS YOU NOTHING** to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00, and then if convinced that you are saving \$25.00 to \$40.00, pay your freight agent the \$15.50. **WE TO RETURN YOUR \$15.50** if at any time within three months you say you are not satisfied. **ORDER TO-DAY. DON'T DELAY.** (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

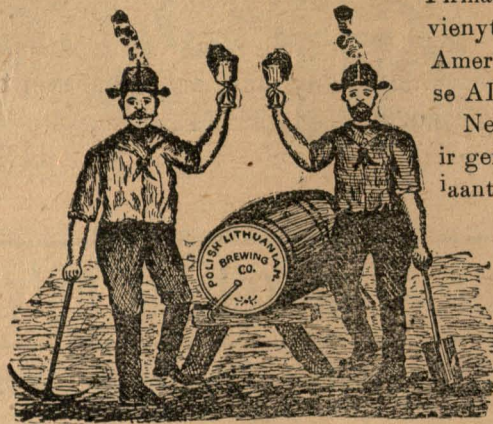
Address, **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.**

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geiaant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszky.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikjai) visados reikalaukite Lietuvizsko



laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent **OUR PRICE \$35.50**, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. **THE PARLOR GEM** is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. **THE PARLOR GEM** is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Cremona, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. **THE PARLOR GEM** action consists of the Celebrated Newell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolce felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. **THE PARLOR GEM** is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. **ORDER AT ONCE. DON'T DELAY.**

OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED If you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. **WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices.** Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.**



visokias knygas,

lietuvizskas, taip drasiszkas kaipu ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaipu tai: „Varpa“, Ukininka“ ir „Tėvynės Sargai“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygu ir laikraszczius ant paziuros pisiuncziu dovanai. Užprasiant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti. Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

Kasnori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti tegu atsilanko pas Joną Žukaucką
Pl mouth, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J

PETER BREIDT
Locninjkas.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— Apart sziokių tokių tautiszkų, politiszkų ir moksliszkų draugyszių Prusų Lietuvoje, vienas maldingas surinkimninkas ragina įsteigti draugystę pamokslų sakymui (susirinkimuose miszę laikyti) ir išsleidimui išganingos literatūros, nors visa Pr. lietuvių literatūra iki sziolei yra tiktai dvasiszko turinio.

— Lietuviams renknat vardus ir ketinant vėl siųsti į Berlyną savo pasiuntinius dėl iįvedimo į pradines mokyklas lietuviszkos kalbos ir mokslaknygių, vokiszki konzervatyvai pradėjo szaukt „gevalt!“ kad jau su vokietyste Prusų Lietuvai yra ant galo. Visi tie riksmāi apie pavojų vokietystei paeina išz Tilžės, kur pilna visokių Koelerių, Klingerbergų ir k. Valdžiai rodyja vokietaipalaikiai, kad toji Lietuva atisųstų už gen-gub. Koellerį, kuris gubernatoriudamas Szlezvigē (Danų apgyventame kraszte) laike 24 valandų išzvarinėjo žmones išz savo tėviszkių, kurie pasiliko tvirtais danais. Neužilgo gal teip išzvarinės išz tėviszkių ir Prusų lietuvius agitatorius, bei sziaip tvirtesnius lietuvius. O Kad Prusų Lietuvoje jau yra Koeller'ių, tai tas faktas, kad yra užginta Dr. Bruožiu žmōnes gydyti bei gyventi Lietuvoje.

— Klaipėdoje 26 d. Balandžio buve priēmimas mokintinių, kurie bus mokinami ant mokintojų pradinēse mokyklose, kurias žada įrengt valdžia lietuviams. Kiek tokių mokintinių, norinczių pastoti lietuviszkais mokintojais, atsirado, nėra zinios.

— Tilžėje 28 d. Balandžio lietuviszkos daininkų draugystės buvo parengtas dainavimo vakaras.

— Tilžėje pradėjo dirbti elektriszkais strytkariams kelius.

— Tas kun. Krawczunas išzsiivaikys visas draugystes ir parapijonus. Negana kad užgrėbė S. Daukanto draugystės knygnā, bet dabar vėl tą pat padarė ir su draugyste Panų Szvencziausios Marijos Panos Ražancavos.

— Thorp Wis. lietuviai ukinkinkai 22 d. Balandžio turėjo didelį pokilį. Valgė pietus, gėrė už sveikatą Dr. Basanavicziaus, Szliupo ir visos liet. inteligencijos, dainavo, deklamavojo, prakalbas laikė ir net kiauulelę (kalelę) su kuceis muszė. Ant galo apgailėjo D-rą V. Kudirkā, kuris numirė išz bado. — „Lietuva“.

— „Bažnyczios Tarnas“ jau užbaigė dienas savo gyvenimo su paskutiniu atdusiu, kad „daug procios negalima leisti į mēszlynā!!!“ Pirm myriodar išzstarė lotyniszkai szituos žodžius: „Tempora mutantur et nos mutamur in illis“ (laikai mainosi ir mes kartu su jeis).

Aukos parodai

Isz Waterbury, Conn.

M. Racziutė -25
Ona Budrevicziutė -25
J. Penikas -25

Buvo \$1146,85

Labu \$1147,60

J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

J. Penikas, Waterbury, Co. -25

Buvo \$21,50

Labu \$21,75

Redakcija.

Isz Lietuvos.

Stakliszkes. (Trakų pav.)

Nėi vienas apszviestas žmogus sziandien jau netiki į burtus ir nesiduoda prisigaudinėti visokiems apgavikams, bet nelaimė su musų praszcziokeliais, neapszviestais žmōnelėms, kurie burtus laiko už tikrā esybę, nuo velnio paeinancziā, ir gana tankiai prie

tokių kreipesi, negavę stebulingos pagelbos nuo Dievo ar szventųjų. Dėlto czion apraszysiu apie garsų daktarā-burtininkā Dakimaviczzių, Trezczionų kaime, kuris netik Trakų paviete garsus savo stebuklais, bet ir Kauno gubernijoi, pas kurį atkeliauja daugybės žmonių su visokioms ligoms ir reikalais, ir ar tikēsite, apart praszcziokėlių ir bajorai prie jo kreipesi, kuriuos begydydamas išzsiunczia į anā svieta, kur ligų jau nėra. Dakimaviczzius yra pagarsėjęs išz savo Jarbų kaipo susidėjęs su visais velneis, kurie jam gelbsti. Teip kalba kuone visi Trezczionų gyventojai. Dakimaviczzius buk turys tokias knygas, su kurių pagelba pasiszaukia ir nuvaro velnius. Viena kartā skaitydamas išz tos knygos susiszaukęs baisybę velnių, kurie jam visokių prajovų pridirbo ir nesitraukė tol szalin, kol neatskaitė iki tos vietos, kaip velnius nuvaryt. Dakimaviczzius gydo nuo visokių lrgų ir net nuo protiszkų; prie tulų ligų vartoja dėl viso ko trukžoles, dzinge lius, czio Brus, brolelius, raguoles ir tt. kurioms paprastai veistijasi visos moters ir žino jų veikmę.

Dakimaviczziaus gydymo budą paduodu czion, kaip pats esu patyręs, kuriam buvo įtikėje dvi ypatos.

Vienas žmogus apsirgęs kokia ten liga, gavo gėlimā dantų, kuriuos tuoi davė Stakliszkių Iekui izztraukti, bet skausmas nenustojo; viso kaimo kumutės rodyjo szio ir to dėti, bet vis be pasekmės. Viena kuma patare, kad reik kreiptis pas Dakimaviczzių, kuris užkalba (užžada) degtinę, nuo kurios ir jos vyrui tankiai perstoja dantų skaudėjimas. Mat jos vyras kaip užsimano degtinės, tai jam tuoj' pradedā dantis sopėti ir nustoja tik nuo degtinės porā czierkų izzlenkus, už ką nėi jo pacziutė

nesibara, nes gyduolių jug reik. Ligonis išzgirdeš anos kumutės rodā tuojaus paliepė sunui jot į Stakliszkes degtinės ir paskui į Trezczionis, kad Dakimaviczzius užkalbētu tą degtinę. Buvo tai vakaro metas; sunus bijojosi jot į Trezczionis, ir išz Stakliszkių stātei grįžo namon, pameluodamas tėvui, kad Dakimaviczzius užkalbėjo. Ligonis degtinės gerai įsitraukė ir užmigō. Prabudęs nejautė dantų skaudėjimo ir nuo to karto jis tiki į Dakimaviczzių kaipo dantų patronā ir visiems kitiems rodyja pas jį kreiptis.

Kita moteriszkė susirgo ir vartojo visokias gyduoles, kokias pati žinojo bei kokias rodyjo ir senoji Rozalka; ruki-nosi žmōna ir maudykles baczkoje darė, ir vis nieko negelbėjo. Įkirėjus žmōnai kentėti, išzsiēmė paskutinį pusrublį, kurį dar turėjo užsikavojus skrynioje, ir padavė savo vyrui sakydama: „Te Kaziuli szitā pusrublį ir susimildamas nupirkęs degtinės nueik pas Dakimaviczzių užkalbėti, nes asz nežinau kaip man bus toliaus, teip mane visā skaudā.“ Kazys gavęs pusrublį leidosi pas Dakimaviczzių ir pakeliui užėjo pas Zelikā paimti degtinės, kuri butu užkalbėta. Pas Zelikā Kazys rado savo pažistamā, kuriam su skausmu szirdies pasakojo liudnā likimā savo pacziutės. Besikalbant, Kazio szirdis teip susigraudino, kad paliepė Zelikieni paduot degtinės ir teip tas pusrublėlis perėjo į Zelikienės kiszenių o degtinė į susigraudinusių draugų pilvus. Iszgerus degtinę, draugas atsi-sveikinęs izzėjo savo keliu o Kazys likęs be pinigų ir be degtinės sztai ką susimislyjo: neturių pinigų nupirkimui degtinės nei užmokėti už užkalbėjimā Dakimaviczziui; tai-gi prisisēmęs plėczkā tamsiai žalio vandens izz kibiro, kuris stovėjo pastogėje po la-

szais, ir traukė namon. Parėjęs pasakė pacziai, kad tai ne degtinė, bet gyduolės, kurias jam davė Dakimavicius ir liepė gert kas dien isz ryto ir vakare po valgoma šauksztą. Degtinė, Kaziulis pasakojo, nuo tokios ligos visai negelbstinti nors ir užkalbėta. Moteriskė begerdama tą stogo vandenį pradėjo taisyti ir pasveiko. Mat ji sirgo ant isterijos. Nuo to laiko ana moteriskė visiems pasakoja, kad ji nuo Dakimaviciaus gyduolių iszgjįsi.

Stakliszių uriadninkas kartą teip buvo isztroszkęs degtinės, kad nespėjo nei kamszcio atsikimszt, bet muszė į kairiąją ranka su pleczkos kaklų, kur stiklas perkirto dideises gyslas ir nabagas turėjo į Vilnių važiuot gydytis.

Stakliszių žydai vagia po senovei ir prie szito uriadniko; jie labai gailisi buvusio szimtininko Kaminskio, kuris beszimtininkaudamas szaunei praturto isz žydu toš pramonės. Kaminskas visados praserėdavo žyduš nuo pavojaus ir už tai anie jam gerai atsismokėdavo.

Pelėda isz Trydupio.

Isz Skotijos.

V a i z d e l i s .

Viename Skotijos miestelyje gyvena lietuviszka szejmyna dvidesimtas metas. Per tokį laiką teko visko pritirti; 7 metai atgal buvo užtikęs didelis straikas, nebuvo isz ko misti, tankiai keletas dienu praeidavo nieko burnon neįdėjus, o kaip pilvas isztikrųjų pradėdavo staugt, tai straikierių moters ir vaikai, sykiu ir musų lietuvi, susitarę eidavo į kromą neva ką pirkti, o sugriebę bent kokio maisto plėzdavo per akis ir neszdavosi namon. Kurią sugavo policija, tai toji nors pavalgyti gavo. Mat badas netur gėdos nei drovesio. Laikė strai-

ko arba bado numirė musų lietuviszkos szejmynos pora vaikuczių, kurie ir pirm to buvo gana silpni, tik straikas priskubino giltinę. Vyras abelnai mažai uždirbdavo ir mėgdavo iszsigert, tai su szejmyna gyvenant nieko nebuvo galima užczėdyti ant juodos dienos. Kad nors kiek užsi- pelnyti daugiau, musų lietuvi laikė po keletą viengungių vyrų ant gyvenimo, isz kurių vieni pabuvę porą sanvaiczių ar mėnesių, neužmokėję pabėgdavo ir nuneszdavo netik uždarbį bet ir iszkadą dar padarydavo. Musų lietuvi nemokėdama angliszkai ir netekusi vaikelių neturėjo nei su kuomi pasikalbėti; tik į kelintus metus atsirado kita lietuviszka szejmyna ir budavo daug smagiau; nors pasikalbėdavo apie savo vargus, praieitę. Pradės budavo pasakot, tai ir rieda aszaros per skruostus. Vargszui žmogui tenka visko pamatyti ir taurė kartibių neiszsibaigia niekados. Vienok tarp tųjų liudnumų budavo kaip kada ir linksmiaus. Laikant po keletą vyrų ant gyvenimo budavo kaip kada isz kitur atvyksta kurio pažįstamas ar giminė, ar brolis į svezcius, tai nespėju alų su degtine neszt; laks, laks keles dienas, aptersz viską, kad paskui iszvažiavus reik keles dienas dirbti kol sziek tiek apsivalai. Rods gauni prie svezcių ir pati iszsigerti, bet paskui turi ir darbo. O jau kada atvažiuodavo kurio brolis ar giminė isz Lietuvos, tai balius budavo per keles dienas. Iszgerdavo po porą gorczių degtinės ir keles baczkutes alaus. Naujokas (atvažiavesis) isz kelionės nuvargęs, nieko nevalgęs, budavo užgers keles czierkas tai jau ir miega, o szitiejie jį taso ragindami gerti. Bet kaip atvažiavo Antano brolis, tai ir mirsiu, neužmirsiu. Antanas isz vakaro gavo laiszką, kad

ateitu ant rytojaus pasitikti ant gelezinkelio. Kaip parėjo, tai Antanas tuoj' liepė iszvirt gerus pusrycius, pavalgė, iszsigėrė po stiklą arbatos ir nuėjo į Antano kambarį. Antano brolis atsivežė daug visokių knygu ir laikraszczių, tai skaitys, skaitys per dienas ir vakarus. Budavo iszeis pasivaikszcziot, tai į kiszenius prisidėję neszasi dar ir į laukus arba į sodą ir ten atsisėdę skaito. Deszimts dienu Antano brolis buvo ir nieko negėrė; tik paskutinę dieną kas zin kas Antanui pasidarė, kad parnesze už szilingą plėczkutę degtinės; jiedu iszsigėrė ir mudviem davė po vieną. Iszvažiavus Antano broliui, jis niekur nevaikszcziuoja tik skaito gazietas ir knygas. Sako, gazietos yra jam ant sveikatos. Antanas kartais ir mums paskaito visokių naujenu apie Lietuvą, kad maskolei labai labai vargina ukininkus, kad atiminėja nuo žmonių knygas, bet tegul jie mą bandytu atimt mano Juozupines, tai akis iszkabincziau kad ir pacziam naczelnikui. Sykį skaitė kaip maskoliai iszgabeno į Siberija net tris kunigus, nieko nekal-tus; sako ir krėtė pas juos bet nieko nerado. Mane net pik-tumas ima ant tų maskolių už ką jie vargina musų žmones. Nors daug pas mus buvo visokių vyrų, kurie tankiai ir degtinės parsineszdavo, bei siuszdavo parneszt, bet kaip Antanas ir jo brolis, nors degtinės neduoda, tai ir mirsiu, neužmirsiu.

Kudlius.

Politiszkos žinios

Amerika. Nors Amerikos valdovai trokszta kaip galint padidint Suv. Valstijas, savo teip giriama laisvę ir teisingumą įsiulyti kitiems nors su kanuolių pagelba, tai vienok atsiranda vėl tokie, kurie visą tą stengimasi tik vienu „paėmimu“ į niekus paverczia. Ha-

vanoje, ant Kubos, visi vyresniejie urėdninkai tapė prezidento McKinley'o įstatyti, kuriems buvo net paliepta prijaukinti kubiecius prie amerikonszkos tvarkos, kurie save pirmiausiai neužsimirzo ir \$100,000 jau nuskendo jų kieszniuose, ant kiek patirta. Perkratant viską, gal atsiras daug daugiau dingusių pinigų. Amerikonai visokius miltus ir mokeszczius Kuboje buvo ketinę apverstį ant vietinių reikalų, o dabar amerikonszki urėdninkai viską apvertė ant savo reikalų, o apie gyventojų reikalus, tai jug ne jų rupestis, nes užimti kiti krasztai jug yra dėlto, kad ir amerikonszki urėdninkai, kas yra paprasta tarp europėjiszkų, turėtu ką lupiti. Dabar Washingtono valdzios vietoje gaudymo ir baudimo vagių, tik stabdo visą tą skandalą.

Amerika buvo užspyrus Turkiją užmokėti \$100,000, ant ko Turkija visai nedavė atsakymo. Dabar Amerikai paskyrus raką, Turkija užmanė ant tulo laiko tajį klausimą nukelti tolyn, ant ko Amerika ir pristojo. Tai-gi Amerika nieko nenaudos isz savo misjonierių pasiuntinystės Turkijoi.

Ant Pilipinų salų karė pastoja vis didesnė. Paczioje Maniloje vėl susekė amerikoni didelį suokalbį; visi pilipiniečiai dirbanti pas amerikonus slaptai apleido savo vietas ir dingo nežine kur. Daugelį pilipiniecių suaresztavota dėl slapto ginklų nesziojimo Maniloje. Tai-gi maisztai netik salų viduriuos, bet pacziam amerikonų lizde nėra isznykę. Susimuszimų buvo daugelyje vietų ir pagal amerikonszkas žines pilipiniečiai vis pergalėti tapę, bet kas zin ką paduoda pilipiniecių žinios? Tarp kariaujanczių pilipiniecių pradeda atsirast ir kunigų jau; tai-gi nei dvasiszkija nenori amerikonszkos malonės.

Aguinaldo buk miręs jau, vėl siaurinėje, salos Luzon, dalyje susivienijo su gen. Tino, kad užpulti ant gen. Young'o pajėgų; Youngas staiga pareikalavo pagelbos išz Manilos, o czion tosios nėra per daug, nes ir Manila pra pavojui, taigi atsieina siusti pagelbą statei išz Amerikos, nes anų 65,000 amerikonų toli neužtenka. Dabar Pilipinuose vėl artinasi lytų laikas, ir pilipiniečiai rengiasi išz to pasinaudoti.

Amerikonai sugavę gen. Garcia ir ex-prezidentą Paterno. Vienok tasai sugavimas jų nei kiek nenupuldo pilipiniečių dvasės.

Pietinė Aprika. Anglams pradeda rodos geriaus sektis, bet dar nepergalėjime burų, tik ant tiek, kad burai pasitraukia anglams išz kelio. Teip burai pasitraukė išz Kroonstad, kur buvo sutrauktos jų didesnės pajėgos, anglai įėjo į miestą be jokio pasiprieszinimo. Burų Kroonstadte buvę apie 10,000 su 20 kanuolių, kurie nakezia, pirm ateinant 40,000 anglų pasitraukė siaurės link ant upės Vaal. Anglai teip-gi užėmę ir Fourteen Streams be pasiprieszinimo. Anglai nuo Mafeking yra dar 100 mylių atstu ir pakeliui sutinka nemenkus burų pasiprieszinimus. Persikeliant anglams per upę Vaal, galą gavo gen. Aswegen, o apie nuokritį kareiviuose nieko nemini, tiktai kad buvęs didelis. Prezidentas Stein pats užėmęs vadovystę burų kariaunoje. Visi vyrai Transvaaliuje tapę paszaukti prie ginklų; visokių urėdninkų vietas užėmė moters ir daugelis jų apsiginklavo, kad netikėtai atėjus anglams, galėtu ir jos už savo liuosybę kariauti. Tulos net telegrafiskai užklausė prezidento Krugerio, kad laikas formuoti moteriskus korpusus, ir jos turinczios gana daug pritarėjų, kurios su noru

imsis už ginklo. Gen. Bulleris išz Nataliaus su 30,000 kareivių pasikėlęs yra traukti į Oraniją ir susivienyti su gen. Roberto pajėgoms. Bet kaip jis pereis Smakų kalnus, tai niekas nežino. Lorenzo Marquer, Portugaliskose kolonijose, valdžia užlaikė prancuziskus ir amerikonszkus tavorus, kurie buvo gabenami į Transvaalių. Pirkliai pakėlė protestus prieš tai ir reikalauja savo valdžių, kad už juos užstotų. Transvaaliaus ir Oranijos pasiuntiniai buvo Berlyne, Paryžiuje ir dabar atkeliauja į Ameriką. Kokia bus nauda išz tos kelionės, pamatysim vėliaus. Prezidentas Krugeris vienok tvirtina, kad neužilgo sulauksės pagelbą ir anglai turėsę išsikraustyti išz abiejų respublikų.

Vakarinėje Aprikoje murinai Aszanti pergaleję anglus kurie buvo užsidarę Kumassi tvirtynėje ir dabar susivienijo su trimis kitoms murinų giminėms, kad kariauti priešz anglus. Jie nukirto visus telegrafų dratus, kad apie jų veikimus anglai negautu žinių. Ginklus jiems pristato prancuzai.

Ispanija. Valdžia netekusi pinigų užsimanė jų pasirupinti pakeldama mokesčius ir kad tuojaus butu užmokami. Gyventojai vienok nesiskubina išpildyti tokio valdžios reikalavimo ir daro prieszingai. Nieks nemoka mokesčių ir kelia demonstracijas. Demonstracijos buvo Madridte, Barcelionoi, Cadix, Valencijoi, Toledo, Saragossa ir kituose didesniuose miestuose. Ministeris vidurinių reikalų mieste Tarraso gavo nuo darbininkų su akmenais ir turėjo kuogreicziausiai mukti szalin. Barcelionoi nuo balkonų gyventojai szaudė į žandarus ir daugelį jų sužeidė. Provincijose Barceliona ir Valencia tapo karieszkas apgulimas apszauktas,

Prieszai pakėlimą ir priverstiną mokėjimą mokesčių stoja visi pirkliai, jų pagelbininkai, darbininkai o su tais ir ukininkai. Jie sutvėrė tautiszka lygą, kurios mieriu yra sumažinti aikvojimą pinigų per valdžią ir lupimą gyventojų. Ministerija gaus pasitraukti nuo vietos, neiszipildant jos užmanyams.

Dalis darbu.

Portsmouth, Ohio. Gelzkelio szakos Scioto Valley sustraikavo visi darbininkai reikalaudami pakėlimo algos nuo \$1,15 ant \$1,40.

Nanticoke, Pa. Vaikų straiikas pasibaigė be pasekmės; tėvai perkālbėjo vaikus, kad nestraikuotu, nes nieko straikuojant neuždirbą.

Joliet, Ill. Illinois Steel Co. prisidėjo prie trusto American Steel & Wire Co. ir uždarė savo dirbtuves ant nespakirto laiko kur 2500 darbininkų neteko darbo.

Bayonne, N. J. Oxford Cooper pabrinko straiikieriai sugrįžo prie darbo pakėlus ant 10% algas.

Hazleton, Pa. Jeannesville Iron Works dėlei 300 darbininkų pakėlė algas ant 5%.

Duryea, Pa. Kasyklose Connel Coal Co. buvo sustraikavę vaikai reikalaudami pakėlimo algų, bet nieko nelaimėję vėl sugrįžo prie darbo.

Reading, Pa. 800 dailydzių sugrįžo prie darbo, nes kontraktieriai išpildė jų reikalavimus.

Shamokin, Pa. Buck Ridge kasyklos tapė apleistos, nes išz sibaigė anglis ir 250 darbininkų turi kraustyti kitur jieszkoti darbo.

Elmira, N. Y. Czion sustraikavo visi darbininkai parengenti ir apvalanti lokomotyvas D. L. & W. R. R. išz simpattjos Buffalo straiikie-

riams ir priegtam reikalauja didesnių algų.

LaSalle, Ill. Ciniinių iszdarbių pabrinke sustraikavo 600 darbininkų reikalaudami pakėlimo algos, kur kompanija su visu uždare pabrinką.

York, Pa. J.C. Smith's & Co. rakandų pabrinko darbininkai sustraikavo, reikalaudami pakėlimo 10% algos.

Kansas City, Mo. 1600 strytkarių darbininkų sustraikavo reikalaudami pakėlimo algos ir sutrumpinimo darbo laiko.

St. Louis, Mo. Sustraikavus visiems strytkarių darbininkams, gubernatorius paliepė suaresztavoti visus straiiko agitatorius ir iszdalino 500 Springfield szandyklių pasamdytiems policijantams užlaikyti tvarką. Gyventojai simpatizuoja straiikieriams ir vietomis akmenais musza skabus.

Buffalo, N. Y. 275 darbininkai sustraikavo darbavietėse Lehigh Valley gelzkelio, reikalaudami didesnių algų.

Philadelphia, Pa. Dailydzių straiikas tęsesi tolyn. Straiikierių yra į 25,000.

Plymouth, Pa. Parish Coal Co. kasyklų Buttonwood (už upės) sustraikavo kalnakasiai unijonistai dėlei atstatymo vieno unijonisto nuo darbo. Tuli unijonistai ir neunijonistai vienok ėjo dirbti isz ko atsitiko musztynės. Unijonistai apdaužė vieną bosą, kuris revolverio szuviais sužeidė kelis darbininkus. Kompanija ketina visus unijonistus paszalinti nuo darbo. Tuli lietuviai kompanijai iszdavė unijos paslaptis.

Cumberland, Md. Tuli kalnakasiai norėjo pamesti straiiką ir eit dirbti ant senųjų iszlygų, kiti vienok ant to nepristojo ir net susimuszė, kad turėjo nuramdymui net miliciją szaukti.

Musų moters.

Nėra geistina kelt polemikas musų laikraszcziuose, kaip kad p. Asz, 14 uum. „Vienybės“ iszkraipydama mano rasztelį tilpusį 13 num. „Vienybės“ po antgalviu „Musų moters“, kad norėtu. Mano buvo nurodyta, jog moters gali visokius reikalus suprast kaip ir vyrai, tik duokim joms lygų su vyrais mokslą bei iszsitobulinimą. P. Asz sako: kad asz moteris tik žeminau ir da net žemiaus už vyrus pastačiau, kas man nė ant mislies nebuvo. Kad sziantdien musų moters žemesniam už vyrus stovi supratime, iszskiriant bent deszimts moterių czion Amerikoj, jei ne mažiaus, tai tame neapsirikau, nes tą liudyja jų darbai ant tautiszkos bei darbininkiszkos dirvos. Ką iki sziolei musų moters sutvėrė keles pagelbines savo draugystės, tas neiszteisina visų—daugumos. Su daugiaus kuomi musų moters netik nepasirodė, bet kenkė savo vyrams, norintiems sziam ar tame pasidarbuot dėl visuomenės labo. Kad iki sziolei musų moters nepasirodė su bent kokiais prakilnesneis veikalais, asz isz savo pusės jais iszteinu dėlei stokos supratimo. Bet p. Asz sako, kad jos tobulam supratime kartais virszina vyrus, tai czia mano su pratimas ir iszteinimas atmetas. Kad p. Asz moterių rasztelei malonesni negu vyrų, tame asz neginezinu. Doriszkam isztvirkime pagal mano supratimą teip pat nepersveria vyrai moteris. Kad jos (moters) karcziamose neloszia kortoms bei nesipesza, tai tik vien dėl to, kad karcziamose gert ir kortuot nemada; viena antros gėdisi, o skalautis į antausius neturi gana pajiegu, ir prieg tam prisidingi savų vyrų. Bet neretai atsitinka, kad pameta savo vyrus, o kartais ir vaikus, iszbeiga su kitais vy-

rais. Kiek visko atsitinka ir poroi gyvenant? Vienos isztvirksta isz vargo dėlei vyro menko uzdarbio, kitos gi iszgero gyvenimo belankydamos kumutes. (Szito nemetu ant visų, tik ant tų, katros teip daro.) Dėl virszui parodytų isztvirkimų daugelyje kartų yra priezasczia vyrai, bet nemažiaus yra ir moters.

J. S. Pruselaitis.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Minersville, Pa. Balandzio 25 Minersvillės lietuviszkas Nepriegulmingas Klubas, apvaiszcziujo dvylikimetinį darbavimasi „Varpo“ bei deszimtmetinį „Ukininko“ Prusų Lietuvoje.

Ant szitos iszkilmės atvyko pas mus isz Scrantono garsingas musų tautos darbininkas Dr. Szliupas, kuris laikė prakalbą apie lietuviszką tautą nuo senų gadynių iki sziam laikui, prilygindamas gyvenimą tautos prie gyvenimo ypotos; teipgi apie darbininkiską, polytiszką ir ekonomiszką padėjimą darbininkų aiszkinams gana placziai ir dėl geresnio atsiekimo szių mierių ragino organizuotis, imtis ranka rankon, nes pavieniui nieko nenuveiksime, arba viena ypata dėl visuomenės teipgi negali įsteigti atmainą; teipgi nurodė, kad szitą viską greicziausei atsieksime keliu apszvietos.

Toliaus kalbėjo į merginas ir moteris, kurios dėl aplinkybių nelemto szios gadynės surėdymo, kenczia netiktai paczios visokius gyvenimiszkus nedateklius, bet dar tą užtraukia ir ant ateinanczios gentkartes. Czia vėl aszkino kad moterims nemažiaus reikalinga apszvieta kaip ir vyrams, o tuomi labiaus, kad nuo jų, kaipo motinų, priguli dvasiszkas ir doriszkas iszauklėjimas jaunuomenės, kad jos augindamos vaikus įkveptu

jiems, kokiose sąlygose turi gyvent ant szio svieta, ir kad augdama jaunuomenė galėtu lavinti savyje žmogiszkas pažvalgas, o paaugusi stotu ir didintu armiją, jeszkanczią iszplėstų per neprietelius savo dvasiszkų ir ekonomiszkų tiesų. Žodziu kalbant, apsakė apie visokius prietikius gyvenimo, kaip žmogaus teip ir tautos buvyje gvildenamus. Ragino aukauti kas mėnuo nors po vieną centą ant tautiszkų reikalų. Ant galo kaipo sąnarys komiteto lietuviszkos parodos Paryziuje aiszkinno, kad jau galutinai musų paroda parengta ir tas tikrai įsikunys, tiktai reikalingos aukos.

Svetainė buvo pilna klausytojų, vyrų, moterių ir merginų, visi užsilakė kuomi ramiausiai, už ką priguli guodonė Minersvillicziam. Musų-gi nenuoalsiam liet. tautos darbininkui Dr. J. Szliupui už atsilankymą ir prakalbas siuncziamie szirdingą aczių.

P. J. Staknevicze.

Pittsburg, Pa. Lietuvių czionai ir apielinkėse gyvena labai daug, bet kad jie veiktu ką tautiszka, kaip tą daro mažesnių miestelių lietuviai, tai to nėra. Mat prie to reiki nenuoalsių ragintojų ir organizatorių. Prakilnesniejie lietuviai tariasi vėl parsikviesiti Dr. Szliupą su prakalboms, nes žiemoje, kaip buvo prakalbos, žmonėms didei patikęs.

Dr. kun. Juodiszui nusibodus su lenkais klapatytis, taikosi prie lietuvių vėl ir bene Pittsburgą apsirinko už rezidenciją. Mat czion platinasi „migvairizmas“ kaip ir apie Szenadorį, tai reikalingas dar vienas kunigas.

Iki sziol mes džiaugėmės, kad lietuviai neseka lenkus bent su nepriegulmingoms bažnyczioms. Lenkai, keletas, susivaidiję su kunigu, ant kerszto stato kitą bažnyczią ir

mislyja tuomi kunigą pabaidyti; tiesa, kunigo kiszenius tą pajunta, bet kiek pajunta ir iszsitusztiną tokių kerszintojų kiszenius statant kitą bažnyczią? To žmonės neaprokuoja! Lietuviai vienok tokias bažnyczias, kunigams ant kerszto, ir jau stato. Vieną turime Chicagoje priesz Krawcziauną, antra Bostone priesz Gricių o treczia bus ir ant tikrųjų jau Pittsburge priesz kn. Sutkaitį. Taigi szitų didmieszių lietuviai turbūt nori su bažnyczioms užsipelnyti garbę, kaip tuli yra garbės verti pasidarbavę dėl tautiszkų reikalų.

Vieną kartą teko mą iszskalbėti su vienu angliku apie ateivius ir jų czion gyvenimą, ir ant galo anglas mą pasakė: Ateiviai atvykę czion ir užsidirbę kelis dolerius, vietoje pasitaisyti sau geresnį gyvenimą ir maistą, tuojaus stato bažnyczias, vietoje ligonbuczių ir prieglaudos namų (poorhouse), ir mums, nors nepriegulint prie jų, reikia statyti dėl jų beprotnamius. Asz užpykęs ant galo už tokį iszsi-tarimą atsitraukiau nuo jo. Vienok man rodosi anglas turėjo teisybę. *P. Kikeris.*

So. Boston, Mass. Lietuviszka parapija vardan szv. Petro ketina jau pradėti statyt bažnyczią. Už lotą nuo 6921 keturkampių pėdų (lotas 125 pėdų ilgas ir 54 pėdų platus) užmokejo pinigais \$6,500,00. Toji vieta esti po num. 73-75 W. 5-th str. So. Boston. Bažnyczią statys muringę, kuri kasztuos apie \$18,000 be žemės ir vidurio papuoszimo kasztų.

Kun. Gricius matydamas tokį darbą, o negalėdamas sugaiszinti, keikia lietuvius kaip isz žodyno. Bostoniecziams jau nenaujiena kun. pamokslai, nes jis nieko, apart keiksmų, negal pasakyti, ir žmonės tuoj iszeina isz bažnyczios.

Negalima suprast, kaip toks žmogus, su tokiu potu, kunigu tapo? *Bostonietis.*

Forest City, Pa. Nedėlioje, 6 Gegužio, buvo parapijos susirinkimas, bet visai kitoks už buvusi pirmiausias. Pas mus parapijinei susirinkimui yra kas mėnesis dėlei užsimokėjimo mėnesinių. Užbaigus paprastus reikalus pirmsėdis užklause ar dar neturi kas kokį užmanymą. Juozas Žukauckas, dudorius, atsiliepė, dėlko tapęs paszalintas nuo tarnystos? Pirmsėdis ir susirinkusie jie nieko apie tai nežinodami tylėjo. Tada klebonas atsiliepė, kad asz jį atstaciau ir priemiau kita, geresni. Tuli isz susirinkusių užklause, bene ką prasikalto Žukauckas? Kunigas atsakė, kad už neat-sargumą ir netikumą, bet kame, tai nepasakė. Susirinkusie jie apie tai patyrė, kad Ž. atstatytas, prieszinosi kunigui už tokį darbą, o kun. vis sakė, kad naujasis bus dudorium kol asz czia kunigu busiu. Tada nekurie užklause kas užlaido kunigą su dudorium, ir nurodė, kad parapija moka algas abiem, tai turi ir valę turēt sumažint algas bent ant kiek; bet kun. vis szaukė kad naujasis buses dudorium ir jus turite jam mokēt algą, norit ar ne, ir pradėjo iszmėtinēt susirinkusiems, kač neturi meilės artymo ir pavydi savo broliui lengvesnio užsiemimo. Tada vienas isz susirinkusių iszmėtinėjo kunigui veidmainystę jo, kur liepia mylēt artymą, o pats be priezasties prasikaltimo pavarę Žukaucką. Tada kunigas užklause, ar norime žinoti priezastį pavarymo Ž., ant ko visi suszuko norim, norim! Tada kunigas atsakė, kad Ž. yra netikęs, nes sudegino bažnyčią. Girdi, tą dieną, kaip sudegė bažnyčia, mes turėjome laidotuves, po kurių dudorius atsakancziai neapsižiurėjo ir asz isz baž-

nyezios iszeidamas jau suvuodziau dumus, o turėdamas važiuot į Plymouth'ą, nusiuncziau jį bažnyczion atneszti mano suknę ir kad rengtusi važiuot drauge; jisai sugrižęs isz bažnyczios nieko nežinojo nei suvuodė, tai kaip ant jo gali pasitikėti? ir mums isz važiavus bažnyczia sudegė. Czion ir pasirodo, kad negalima užsitikēt nei kunigui, nes jis vietoje nusiųst dudorių apžiurēt isz kur tie dumai randa-si, nors pirm to jau gerai suvuodė. Pats prisipažino isz netyezitų, kad dumus suvuodė jau pirm laiko, bet nesirupino isz kur tie dumai, ar kas nede-ga bažnyczioje, ir dudorių is-sivežė su savim.

Kunigas buvo labai nekan-tantas, kad turėjo pasakyt priezastį kaltybės p. Ž. ir ap-gailėjo jį. nesa jis negalėsęs jau niekur gaut dudoriaus vietos(nes sudegintu visas bažnyczias) ir liepė uždaryt susirinkimą, kviesdams gerus pa-rapijonus eiti su savim kartu, o kurių atsirado tik tai vienas. Susirinkusie jie vienok nutarė vienbalsiai naujo dudoriaus nepriimti ir ant to truckszmin-gai pasibaigė susirinkimas.

Parapijonas.

Waterbury, Conn. Taigi ir mes susilaukėm iszgiristi tautiszkas prakalbas per rupestį vietinio Politikos Kliubo. Ketverge, 3 d. Gegužio, ant 7 val. vakarė, Kliubo pirmsėdis atidare susirinkimą ir užprasžė susirinkusių padoriai užsilaikyti. Paskui p. V. Bagdanaviczius su savo orkes-tra pagrajijo puikiai vieną kompoziciją, kurią pabaigus tapė perskaitytas telegramas, prisiųstas nuo draugystės „Dr. J. Szliupo“ isz Delray, Mich. su linkėjimais mūsų susirinkimui kaip ir nealsiam mūsų san darbininkui Dr. Szliupui, už ką susirinkusie jie dėkavojo gausiu plojimu delnų. Pas-kui pradėjo Dr. Szliupas pra-

kalbą, kurią sutrumpinęs czion paduodu:

Nemokslingumas ir užtautėjimas paeina isz vergijos, kurioje mūsų pratėviai iszbu-vo suvirsz 400 metų po tuom laikinės ponijos ir jezavitų, po kurių globa buvo visas mokslas. Prasziokui lietuviui nebuvo vale mokintis, valniaus mislyti, o ypatingai pasipriesinti ponui arba kunigui; tokie drąsuoliai gaudavo po 15 ir daugiau, pagal didumą prasikaltimo, rykszczių; kuris jau prasikalsdavo priesz jezavitus, tokius drąsuolius imdavo ant torturų ir karsztomis geležimis svilino žmogaus kuną. Kuris neidavo iszpažinties paskirtam laike, tokiam buvo uždedama bausmė 15 graszių už pirmą kartą, o didesnė už antrą, tre-cią ir tt. ir dar tokiam kiet-sprandžiui įkirsdavo skersai po keles deszimt rykszczių. Apie 1690 metus tapė užplaktas ant smert K. Leszczinskas, kuris drįso pasijuokti isz kunigų ir zokonykų, kaipo veidmainių. Pažvelgus į praeitę, ko mūsų protėviai buvo moki nami nuo kunigijos, kuri savo rankose net ir svietiszką valdžią turėjo, nesidyvysim isz mūsų žmonių nemokslumo, tamsumo. Seniaus neszėme baudziavos jungą ir kunigijos, o szian dien neszame dar sunkesnį nuo žiauraus prispaudė-jo, ruso, kuris matydamas, kad su lietuviais ponai ir kunigai aria ir akėja, kurie už tai kaip szunelei dar jiems rankas bu-cziuoja, užsimanė lietuvius į burliokus iszversti, ir dėlto už-gynė lietuviszką spaudą, pri-gabeno į mūsų tėvynę visokių valkatų, arkliavagių, galvaž-dzių ir tt. už visokius urėd-ninkus, lietuvis negauna jokios tarnystos urėduose; o tuos, kurie kariauja už savo žmogiszkas tiesas, isztremia Siberijon, kur kenczia badą ir turi užbaigti ten savo gyvastį. Szian dien prisieina mums rinkti vaisiai, kokius parengė

ponija su kunigija.

Toliaus ragino moteris prie apsiszvietimo, apsvarstymo, skaitymo gerų rasztų, tvėrimo draugyszczių, prie geresnio isz-auginimo vaikų, kurie pastotu gerais draugijos sanariais ir tėvai turētu džiaugsimą isz sa-vo vaikelių, o kad tą atsiekti, reikia motinoms nesiszalinti nuo gerų moksliszkų knygų ir laikraszczių; vaikus leisti ne į bažnytines bet į publisz-kas mokyklas ir tautiszkos is-torijos tėvai gali savo vaikus patys pamokinti atliekamam laike bei nedėdieneis. Teip-gi reikia neužmirszti, leisti vaikus bei mergaites, gabes-nius, į augsztesnes mokyklas; teipgi reikia szelpti ir suau-gusius jau vyrus, norinczius pasiekti augsztesnius mokslus, bet negalinczius delei mede-giszko neisztekliaus. Tokiems mokintiniams mes turime įsteigti tam tikrą fondą, į ku-rį mes kiekvienas bent po 1ct. ant mėnesio aukautumėm, isz ko susidėtu szauna suma. Tu-rėdami tokį fondą turėtumėm pakaktinai visokiose profesio-jose ir savo žmonių, kaipo tai daktarų, advokatų, inžinierių ir kitokių; turint daugiau apszviestų žmonių visas mūsų lietuviszkas reikalas daug spar-cziaus eitu pirmyn, negu kad szian dien jis eina.

Teipgi kalbėjo ir apie neti-kusį surėdymą draugijos bei sziandienysztį darbininkų pa-dėjimą, kuriuos visi skriaudžia ir remesi ant įstatymų, kad darbininkas turi buti paklusnas visokiems veltėdziams ir atiduoti kas yra ciesausias, ir atiduoti kas yra Dievo, Dievui, bet jų lupos negal isztart kas darbininko-darbininkui! isz kurio visi minta. Taigi darbininkas dirba tik tai dėl cie-soriaus, kapitolo ir kunigo, o dėl savęs nieko, lyg darbinin-kui nieko nereikėtu.

Kalba Dr. J. Szliupo truko porą valandų. Nors tajį vakarą buvo didelis lytus su griaus-

mais, vienok žmonių prisirinko pilna svetainė ir gražiai užsilakė ir klausėsi. Teipgi buvo keles deszimt moterių bei merginų, iš ko džiaugtis reikią. Abelnai iš prakalbos Dr. Szliupo visi klausytojai buvo užganėdinti, kaip ir garbų svečia vaterburiečiai malonei už tai vaiszino.

Gegužio 4 d. vakare Dr. Szliupas nukeliavo dar į Union City ir tenyksztiems lietuviams laikė prakalbą pirmu kart, kurį lietuviai pagyrė ir persitikirino, kad Dr. Szliupas nėra toks baisus, kaip tuli laikraszciai jį kad perstatė.

Lietuvizskas Politikos Kliubas užsipelno garbę už parsi kvietimą Dr. Szliupo su prakalba. Dr. Szliupui-gi vėl garbė pripuola už nenuoalsumą atidaryme akių mūsų žmonelėms, kuris ragina žmones neapleisti savo tiesų, mokintis ir tobulintis.

Ant galo pranesu kad Liet. Polit. Kliubas yra apsiėmęs tarpininkystę ir pagelbsti kiek vienam lietuviui turint kokius reikalus su miesto vyresnybe, reikalaujant miesto darbo arba paszalpos; kreipentės per Kliubo tarpininkystę vis greičiaus pasiseka, negu pavieniu.

Susirinkimo rasztininkas
M. J. Damijonaitis.

Elizabeth, Pa. Gegužio 7 ir 8 dieną buvo mūsų lietuvizkoje bažnytėlėje 40-valandinei atlaidai; kunigų buvo apie 14; pamokslus sakė szie kunigai: Abromaitis, Varnagiris, Kaupas, Lietuvninkas ir Jaksztys. Pamokslų sakyme labiausiai atsižymėjo kun. Lietuvninkas ir Jaksztys. O kad visuomenė teipgi pasinaudotu iš tų garsių pamokslų, czion paduodu, bent sutrumpinęs tų dviejų kunigelių garsius pamokslus.

Kun. Lietuvninkas pradėjo savo pamokslą iš evangelijos nuo ano bagocziaus palaiduno sunaus, kuris neklausydams

tėvo buvo pavarytas ir turėjo su kiaulėms sykiu iš lovio pelus esti („Pekloje“ yra parasyta, kad gavęs biskį jovalo), bet kiaulės budamos drutesnėmis už aną bagocziaus sunų palaiduną, nustumdavo jį nuo lovio ir jis negavo nei sykio su ilgasnukėms pelų paėst.

Klausytojai girdėdami tokį pamokslą pradėjo juoktis, ką kun. L. nužvelgęs szoko ant bedievių ir davė žaro kiek išgalėjo. Ant galo liepė tiems bedieviams tik aszaras lieti, nes tik tokiu budu dar galės išsigelbėt nuo strosznos peklos; kitokio kelio jiems nėra į dangaus karalystę. Amen!

Kun. Jaksztys kirto pamokslą ant laikraszczių ir knygų. Girdi, kraujui vaikai nemokėdami dar kiauilių ganyt (turbut tuodviem kunigėliams laszinei labai patinka, kad vis kiauules minavoja), ir pamatę kunigą lenda į užpeczkį iš baimės, guododami kunigą, bet užaugę, atėję į szitą valną szalį ėmė skaityt knygas ir laikraszczius, kuriucse pilna priraszyta tik ant kunigų; ir dar yra tokių paszlemėkų, kurie valkiojasi po žmones ir bruka žmonėms tuos bedieviszkus laikraszczius kaip galėdami. Nuo tokių gazetų ir knygų reikia saugotis kaip peklos ugnies, kad nepražudyti savo brangiausį turtą — duszią.

Gaila kad kun. J. nepasakė kuomi užsiimti neskaitant knygų ir laikraszczių? Be užsiėmimo jug nei pats pamokslas nebuva. Jeigu kunigėlis gina nuo skaitymo, kuris sulaiko žmogų nuo visokių piktų darbų, tai tuomi paliepia paleistuvaut, girtaut, kazi ruot, sukt, vogt ir tt. Tokie visi kunigėliui geriaus patinka už skaitanczius laikraszczius, nes aklai jo klauso. Mą rodosi su tokiais pamokslais vertėtu visai nesirodyti, nes tokių pamokslų gadyne jau

praėjo ir pamokslasakys save su tuomi tik ant iszjuokimo žmonių pasistato.

Klausytojai dabar vieni kita nieko neskaityt, o kiti vėl tyczioms užsiraszyt laikraszczius ir persitikrint apie jų baisumą, kurių kunigai teip bijo.

Visas svietas žengia pirmyn, prie mokslo, bet mūsų dvasiszki vadovai kiek įstengdami stabdo lietuvius nuo to. Tacziaus-gi lietuviai nors stąbdomi, bet ir eina pirmyn, nors pamažu. *Klausytojas.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Prie Westville's, Ill. kuopos naujai prisiraszė:

782 M. Lapinskas	-60
783 A. Spudvila	-60
784 J. Mikaitis	-60
785 S. Valcaitis	-5
786 P. Liekis	-30
787 J. Vanagas	-20
788 Pr. Miszkeviczia	-60
789 Pr. Paplauckas	-60
790 P. Jakubauckas	-60
791 J. Sziaulys	-60
792 J. Kaladė	-60
793 J. Urbas	-60

Prie Jersey City, N. J. kuopos naujai prisiraszė:

794 P. Maczenckienė	-60
795 J. Kaczergius	-30

Naujai susitvėrus T. M. Dr. kuopa Pittsburg, Pa. prie kurios prisiraszė:

796 P. Brėkszta	-60
797 V. Žalnieraitis	-60
798 Kun. V. Dilionis	-30
799 D. Lekaviczia	-30
800 V. Brėkszta	-30
801 J. Bikinas	-10
802 J. Linkus	-60
803 F. Sziaulys	-60
804 M. Pranckelis	-60
805 J. Jasaitis	-60
806 A. Kasparaitis	-35
807 J. Stankeviczia	-60
808 P. Bikinas	-10
809 A. Patkauckas	-60
810 J. Kvederis	-30
811 J. Pazereckis	-10

812 K. Misiunas	-60
813 P. Lorantas	-60
814 A. Didjurgis	-60
815 B. Vasiliauckas	-60
816 K. Balczius	-60
817 A. Paulekas	-15
818 K. Szimkonis	-30
819 A. Veszkis	-30
820 J. Bubulas	-60
821 J. Balczius	-10
822 M. Urlakis	-60

Pasarga. Sziomis dienomis tapo iszsiuntinėta visoms T. M. Dr. kuopoms knygutės: **K e t u r a k i s** ir **K a t u r i m e d a r y t i d e l m u s ū i s z g a n y m o**, kurias tai kuopų virszininkai teiks is parduoti draugams po 3 ct. vieną, ir pinigus nusiųst į centr. kasą. Teipgi iszsiuntinėjau kuopoms naujai atspaustus T. M. Dr. Įstatus. Malonei meldziu paduoti szių kuopų virszininkų adresus tikrus: Newark'o, N. J., Elizabeth'o, N. J., So. Boston Mass. ir Spring Valley, Ill.

M. J. Damijonaitis.
65 Leonard str
Waterbury, Conn.

Atsiszaukimas.

14 num. „Vienybes“ korespondentas iš Jersey City, N. J. apkaltina Vytauto draugystę Brooklyn'e, N. Y., buk draugystė surinktas aukas ant apvaikszcziuojimo Did. Liet. Kun. Vytauto neiszsiuntė centralizskam komitetui Paryziaus Parodos, kurių surinko \$7,84c.

Korespondentas apkaltina draugystę nezinodamas kas kaltas ir kur jieszkoti kaltininko. Korespondentui reikėjo zinoti kaip tas apvaikszcziuojimas isikunijo, kas jį darė ir kaip stojosi ant paskutinos.

Idant korespondentą neužrustinti, o visuomenei iszaiszkinti, draugystė vardan virszinidko duoda atszaukimą.

Apvaikszcziuojimą Vytauto užmanė padaryti ypatos visai neprigulinczios prie Vytauto

draugystės. Užmanytojų mieriis buvo, idant atminti lietuviams laikus vieszpatavimo Vytauto, Didžio Liet. Kuni gaikszczio, parodyti jiems, jog ir Lietuviai turėjo savo didvyrius, kurie gali lygintis su garsiaiseis vyrais kitų tautų, jog ir mūsų Lietuva buvo kada savystovė, tvirta ir galin ga, o teipgi tikėjosi tuomi pabudinti patrijotiszką dvasę tarp jaunuomenės.

Ant susirinkimo komiteto buvo pakviesta ir virszininkas su pora sąnarių Vytauto Dr. kurie rodyjo susidėti su Vytauto draugyste, tardami, jog Draugystė visados mūsų užmanymą malonei parems pinigiskai ir dalyvumu.

Komitetas ant įrengimo apvaikszcziojimo sudėjo \$4,50ct.; buvo kalbėta, jog dėl apmokėjimo visų kasztų bus padaryta kolekta laike apvaikszcziojimo, o jeigu susirinktu ke tas dolerių per virsz, tai nekurie komiteto sanariai skolindami, nutarė atsiimtie savo sudėtus, arba paskolintus pinigus.

Draugystė Vytauto aukavo isz kasos 5 dol. o sąnariai padarė kolekta laike susirinkimo ir surinko \$1,50 ct., priegtam dėl palengvinimo komitetui paskyrė 3 sąnarius, kaipo komitetą. Dabar komitetas buvo isz 7 sąnarių. Apvaikszcziojimas buvo darytas vardan Draugystės Vytauto. Ant apvaikszcziojimo pagal nutarimą buvo padaryta kolekta, kur surinko \$7,84 ct. Pinigai buvo atiduoti kasieriui apvaikszcziojimo p. Stanynui. Po apmokėjimo kasztų, dekoracijos ir kitų iszdavimų, liko \$1 ir 4 ct.

Draugystė prie iszmokėjimo nė rokundos nevedė, nė kasieriaus neturėjo; viskas buvo atiduota ant rankų komiteto.

Su likuseis pinigais, ypacz kolekta, taigi apie ką virszininkas Dr. Vytauto p. Kraujutaitis iszsitarė, jog padaryta

ant Paryžiaus parodos; p. Kr. apie nutarimą komiteto, nieko nežinojo kurie skolino pinigų, ir jiems buvo žadėta sugražinti paskoles, už tai ir iszėjo nesusipratimas. Vieni norėjo aukauai skolintus pinigų, o kiti laikėsi nutarimo. Ant galo kasierius p. Stanynas padarė pagal tą pusę, kur buvo daugiau balsų—sugražino paskolintus pinigus.

Po apmokėjimo visų kasztų liko \$1,4 ct., o pas virsz. Dr. Vytauto 2 dol. nes kasierius p. Stanynas aukavo savo dolerį, kurį buvo skolinęs ir dar 1 dolerį atidavė, teipgi p. Adomaviczius, kuris aukavo; taigi isz viso pasidarė \$5,04 ct.

Kodėl teip ilgai neiszsiųsti pinigai, tai priežastis nesusirinkimo komiteto.

Surinktus pinigus priėmė virszin. Dr. Vytauto, kurie bus prisiusti į centr. Paryžiaus Parodos Komiteto kasą.

Szita korespondencija yra nutarimu ant susirinkimo Vytauto Dr., kuris buvo 22 dieną Balandžio mėnesio pas p. Millerį.

Vardan draugystės ir komiteto virszininkas Dr. Vytauto Pulkvedis S. Kraujutaitis.

Priesz ką didesnis nusidejimas?

„Viltis“ 13 ir 14 num. užklausia dėlko Pittston'e, Pa. susitvėrė antra blaivystės draugystė ir tuoj atsako kad, Amerikos lietuviai be partijų negal apsieitie. Mes nepartijiskumą varome, tik norime daugiau nenusidėti priesz kunigą. Visiems žinoma gerai isz ko tas viskas kilo. Kada užpernai Blaivystės Draugystė parengė sukaktuves Simono Daukanto pobažnytinėje salėje, viskas atsibuvo kuomigeriausiai. Tą pat draugystė norėjo padaryti ir pernai, ir butu tas viskas lygiai gerai iszėjo. Per kunigo vienok pasielgimą viskas iszėjo kiteip.

Ar girdėtas daiktas, kad už surengimą prakalbų, kunigas apskųstu draugystę Susivienijimui, buk Bl. Dr. užrustinusi kunigo majestotą, ir dar Susiv. virszininkas ragintu draugystę kad kunigą perprasztytu, nes kiteip draugystė eis laukan ir privilegijas (czarterį) atims. Antraip, tai yra perpraszcius kunigą, kun. daug gero galėtu blaivystei padaryti per iszpažintį ir pamokslus žmonės raginant, bet dabar jo szirdis nevelinanti jums pritarti. Pagal tai iszeina, kad nusidėjus priesz Dievą ir girtaujant, tai tik pusė bėdos, nes papasakojai kunigui, už pakutą uzdavė 3 poterių sukalbėti ir viskas užbaigta. Bet kada nesutiksi su kunigu, nors busi ir blaivininkas, ir geras žmogus, tai jau sveiks dingęs. Mat žmogui nevale mislyt, kalbėt, skaityt o jau ypatingai raszyt. Tokiam jau nėra atleidimo nuodėmės, nors pradėsi nuo Kuro o baigsi ant Griciaus, iszriszimo vis negausi. Taigi nusidėjimas priesz kunigą yra daug didesniu, negu priesz Dievą. Nėra tokio nusidėjimo, kurio Dievas nedovanotu savo vaikams, bet to nėra pas kunigus, vadinamus Dievo tarnus. Pirmajai blaivystės draugystei susitvėrus visi, teip sakant, szunis korė ant blaivininkų; rėkė moters, vyrai, karziamnykai ir net sztornykai, kada tiems nubodo, nu stojo, tai nusitvėrė kunigėlis, ir beveik per visą praėjusį metą vis prikaisziodavo per pamokslus, kad blaivininkai ir negeria, vienok ant bažnyczios mažiaus duoda už girtuoklį, tai vėl blaivininkai Szliupo mokslą seką, ir ko jis jiems nepriskaitė! Mes nenorėdami kunigo užrustinti tokiais neatleidžiamais nusidėjimais ir nenorėdami suriszti vaikszeioti pasiryzome sutverti kitą blaivystės draugystę visai be mierio kenkti pirmajai,

bet padėti jai gelbėti savo brolius zustanczius girtybėje.

Blaivininkas.

Nauji rasztai.

Dirva. Num. I, knyga 13. Tvanas, H. Sienkeviczius. Tomas 1. Sausio mėn. 1900m.

Su garsaus lenkų rasztininko Sienkeviczius rasztais yra susipažinę daugelis apsviestų žmonių; jo rasztai yra versti į vokiszką, italiszką, prancuziszką, angliszką ir net maskoliszką kalbą. Dabar-gi „Dirvos“ iszleistojas pasirupino ir lietuvius supažindinti su Sienkeviczius garseis rasztais, kuriuose visa medega yra paimta isz Lietuvos ir lietuvių gyvenimo. Sienkeviczius „Tvane“ nurodo užplaukimą kazokų ir szvedų ant Lietuvos, nors ją skaitydamas kaipo Lenkiją, ir sykiu Lenkijos. Skaitytojams rodyjame nusipirkti tąją knygą ir susipažinti su gyvenimu lietuvių ano laiko, kurį Sienkeviczius apraszo.

Statistika lietuviszkų knygų, spaustuų užsieniuose Didziosios Lietuvos nuo 1864 iki 1900 metų. Kasztais Fondo Lietuviszkos Parodos Paryžiuje 1900 m.

1897 metuose A. Jonas Zanavykutis iszleido statistiką arba suskaita lietuviszkų knygų atspaustu Prusuose nuo užgynimo lietuviszkos spaudos Maskolijoi, iki pabaigai 1896 metų. P. Zanavykuczio miერიu buvo parodyti Maskolių valdziai kiek tapė atspausta netik knygų bet ir egzempliorių užrubezyje ir įgabenta slapta į Did. Lietuvą ir kiek užtas knygas tapo užmokėta vokiecziams spaustuvninkams. Lietuviams taisantės ant visavietinės parodos Paryžiuje, p. Z. Statistika tapo papildinta knygoms Prusuose iszleistoms nuo pabaigos 1896 metų iki 1900 m. ir tomis, kurios likosi apleistomis, neužraszytoms, ir iszleistomis. Ameri-

koje nuo pradžios lietuvių ateivystės iki 1900 metų, su kuria tai statistika parodytume m srietui musų dvasizskus turtus.

Prusuose nuo 1864 metų iki 1872 tape atspausta 44 knygos (tulios isz tujų buvo kelis kart perspausdintos), isz kurių tik 4 buvo svietizskos. 1872 m. tapė atspausta tik 3 knygos; 1873 m. 9; —74, 10; —75, 6; —76, 6; —77, 7; —78, 10; —79 3; 1880, 4; —81, 4; —82, 11; —83, 8; —84, 17; —85, 10; —86, 15; —87, 30; —88, 26; —89, 20; 1890, 27; —91, 35; —92, 34; —93, 47; —94, 58; —95, 35; —96, 29; —97, 11; —98, 16; —99, 27.—1894 metuose tapė iszleista daugiausiai knygu, net 58; tarp tujų buvo 25 svietizskos italpos. Kaip pradzioje buvo iszleidžiama daugiaus dvasizskų knygu, teip paskesniuose metuose svietizskų daugiaus. 1897 m. isz 11 iszleistų knygu buvo tik viena dvasizska; 1898 m. isz iszleistų 16 knygu nebuvo nei vienos dvasizskos; 1899 m. isz 27 iszleistu knygu, 5 buvo dvasizskos.

Amerikoje iszleidimas lietuviszkų rasztų prasidėjo 1880 metuose ir tuose pat metuose iszėjo 2 knygutės; 1883, 1; —85, 1; —86, 6; —87, 11; —88, 7; —89, 6; 1890, 2; —91, 5; —92, 9; —93, 10; —94, 14; —95, 12; —96, 14; —97, 29; —98, 21; —99, 24. Amerikoje dvasizskų knygu tapė iszleista labai mazai; viso tik 8; szejp visos yra svietizskos verto ir nevertu turinio.

Prusuose viso tapo iszleista nuo 1864 iki 1900 m. 578 knygos nepriskaitant laikraszczių.

Amerikoje—gi nuo 1880 iki 1900 metu tapė viso iszleista 173 knygos, be laikraszczių.

Taigi visa musų literatura susideda isz 751 knygu tiktai, svietizskų ir dvasizskų, lotynizskoms literoms spausdintų.

Laikraszczių Prusuose tapo iszleista viso 17, isz kurių dabar iszeina tik 4; o 13 yra mirusių. Metinių egzempliorių laikraszczių, ir tokių, kurie tapė kelis kartus tiktai iszleisti, yra 47 tiktai.

Amerikoje laikraszczių viso tapė iszleista 26, isz kurių dabar iszeina tiktai 9; o 17 yra mirusių. Metinių egz. ir kiek tulų tik iszėjo, yra 74. Viso laikraszczių metinių egz. ir kurių iszėjo tik po keleta numerių Prusuose ir Amerikoje yra 121 egz., kas sykiu su knygomis sudedant, padaro musų literatura nuo 872 knygu.

Privatizskas Testamentas ir Bėdos Testamentas pagal Birgerizskases Zokanknyges Wokiszkaizei Ciecorystei. Rankknygės Padarymui paskutinės Walės Rasztų, Testamentų, Kožnamjam, ipaczei ir Wirszininkams Kiemų, ir Dwarų, Szaltysziams. Sutaize J. Markus, Amtsgeriktės Rotas Tilžėje, ir su tojo Pawelyjimu Lietuvininkams ant Nauodos lietuviszkaizszguldė Mikszas, liet. Tulkas ir Sudo Asistentas Labgavoje. Tilžėje spaustos pas O. v. Mauderodę 1900 m. Puslapių 134 (vokizskoms literoms).

Szitoji knyga yra naudinga tiktai Prusų lietuviams dėlei padarymo visokių rasztų, kaip tai kontraktu, testamentų ir tt., kuriuos gal suraszyt pagal knyga kiekvienas žmogus ir kurie turi pilną vertybę tiesose.

Iszguldymas Lioretanizskos Litanijos pritaikytas prie Dievmaldystes Gegužio Mėnesio. Vertė isz prancuzizsko Kun. J. Kaulakis. Shenondoah, Pa. V. J. Stagarro spaustuvėje. 1899 mete. Puslapių 141.

Isz visur.

Viennoje, 1903 metuose keta parengti parodą visokių elektrizskų iszradimų.

Paryžiaus laikrasztis „Gill Blass” paskyrė 5000 frankų piningais ir už 3000 frankų parėdų gražiausei ant svieto merginai. Pripažinimui tos dovanos paskyrė ir komiteta isz poetų, tēpliorių, skulptorių (drožikų), aktorių, rasztininkų, kurpių, siuvėjų ir t.t. Szimtai merginų, mislydamos gražiausios esanczios, pasiduo da ant konkurso. Iki sziol yra gražiausioms viena isapnietė, lenkė ir anglikė.

Gniezne, vokizska valdzia nusudyjo ant 10 dienų kalėjimo viną lenką, kuris priesz publiką su smuiku atgrajijo meliodija „Boże cóz Polske”.

Ugnekalnis Vezuvius, Italijoi, vėl pradėjo mesti lavą ir akmenis isz savo vidurių. 4 anglizski keleiviai nepatėmyti praėjo sargybą ir per arti prisiartino prie kalno. Tame tarpe ant jų užpuolė lavos (ugnio purvo) ir visus apdegino.

MYLEKIM TEVYNĘ.

O Lietuva tėvyne, brangi szalis mustų,
Kam-gi atsidaviai tu po valdzia ruso.
Kam apleidai tikrus vaikus tavo,
Kam prisiėmei gudą apie kunu savo.
Atsidavei po valdzia meszkoriaus ruso,
Kuris spaudžia tavo vaikus isz visų pusių.
Tavo vaikų pilnos dalys svieto
Nes tėvynėi jiems nēr' ramios vietos.
Pametę paczias ir vaikelius bėga,
Ne isz laisvės tą daro, bet per didę bėdą,
Kur kojos nesza, kur akys veda.
O Lietuva, o tėvyne, kam teip dasileidai,
Kam tu tą meszkorių savie p isileidai.
Jisai tavo szalyj' savo sėkla sėja,
Su tavo vaikeliais aria ir akėja.
Jisai savo mokslą pas tave platina,
O tavo vaikelių tikrą kalbą gina.
Lietuviszkus rasztus naikina ir gaudo
Ir už lietuviystę kalinyn sodina;
Taos, kurie už tėvynę užstoja,
Tokius tai visus Sibiru baladoja.
Nors tavo vaikai iszvaryti, ant to neatboja
Ir tenai budami už tėvynę užstoja.
Gatavi jie visad' galvas padėti,
Bet savo tėvynės neiszszizadėti.
Ak Dieve mieliausis, priduo k jiems stiprybę,
Nes jie gerai žino tėvynės vertybę;
Gatavi jie visad sunkybes kentėti,
Dėl jos ir brolių gerovės, galvas padėti.
Dėlto mieli broliai ant jų paziurėję
Už savo tėvynę kožnas galvą dėkim.

Lietuva suszauk vaikus tavo,
Tegul jie jie iszliuosuoja tėvynę savo.
Laikas numesti tą jungą nuo sprando,
Laikas iszvyti, kas tėvynę ardo;
Laikas jau visiems už tėvynę stoti,
Laikas isz nevalios brolius ratavoti.
Kiekvienas lietuvis tur suminksztint szirdį,
Tokį suspaudimą mus brolių iszgirdės.
Vargsta mus broliai isztremti budami,
Szaukias prie musų pagelbos trokszdami.

Bet mes nenorim jų balso girdėti,
Ir gi nenorim jiems varge padėti.
Ant jų šaukimo ausis atdarykim,
Ir nuo suszelpimo niekad ne' tsisakykim.
Nes yra verta jiems ranką pūduoti
Ir iš nelaisvės greitai vaduoti.

Mes gi lietuviai laisvose šaliose budami
Gelbėkim brolius kaip išgalėdami.
Geriau kiek laiko karcizimų nelankykim
Ir pragėrimo dalį jų szelpimui paskirkim.
Dėl tų kelių pinigėlių mes nepavargsim
O savo brolius vis kiek tiek suszelpsim.

Bėda mus tėvynei, kad daug kvailių yra,
Kurie susirietę gudo mokslą giria.
Beprocizai! ką jus sau mišlinat,
Guododami gudą, savo kalbą minat.
Gėdykitės bent toliaus teip daryti
Ir savo brangiausį daiktą ant niekų mainyti.
Jūs esat lietuvių motinų gimdyti
Ir lietuviszkomi krutim' žindyti;
Tik paskiaus paaugę per kvailumą savo
Mindžiojant kojoms tikrą kalbą savo.
Jeigu jūs kvailiai bent kiek suprastum,
Tai gudą guodoje greitai pamestum;
Geru, tvirtu lietuviu pastotum,
Ir gudo mokslo neguodotum.

Jūs gi ponelei, žmonių perdėtinei,
Geriau tarnaukit' savo tėvynei.
Gerai lietuviais save užlaikykit
Ir savo kalbos ant kitų nemainykit.
Jūs iš „unaro“ ruskai gravaliojat,
O prigimtą kalbą savo neguodojat.
Jūs greičiaus gudo mokslą po žmones platinat
O lietuviszką kaip galint naikinat,
Už ką neva garbę nuo gudo dasto jat;
O jeigu gaunat nuo gudo ezierką iszgerti
Tai gatavi savo brolių už niekus pakarti.
Jeigu jau kuriam žada blekės kryžių duoti,
Toksai tai gatavs ir motiną parduoti.
Jeigu jūs proto daugiau turėtum
Niekados pas gudą tos garbės negeistum,
Bet savo brolius szelptumėt
Ir nuo gudo visų žabangų gintumėt.

Paklausykite broliai jūs balso szito,
Ne iszsiduokit gudams vienas kito,
Ir gyvenkime tarp savęs vienybėj'
O nieku bus visa meszkoriaus galybė.
O piktadarius, judoszius, pamokinti reikia,
Ką kizsa liežiuvį kur jiems nereikia;
Tokius tai visus reikia nukoroti,
Kad jie jie suprastu, kur nereikia loti.
Jie turi liežuvius prikandę laikyti
Ir savo brolius nekaltai nežudyti.
O kuris iszduoda savo brolių gudui
Tokiam per makaulę reik užkirsti brudui.
Nereikia niekad tų szelmių bijoti
Ir susistvėrus gerai skurą isztvoti,

Reikia tiems ilgliežiuviams kaulus pamalti,
O jei tai negelbės, kaip szunis pakarti.
Už ką pakartas, paraszą padėti,
Tada judosziai nustos iszdavinėti.
Tada nuo szunų mes spakaini busim
Ir už lietuviystę nei vienas nežusim.
O jeigu kiekvienam tiktai dovanosim,
Niekad savo darbų per juos neatliksim.

Jūs tėvai motinos, vaikelius auginkit,
Prigimtos kalbos gerai iszmokinkit,
Nes bus jums gėda, jei jūsų vaikeliai
Bus užauginti kitokioi kalbelėi.
Poniszku kalbą jūs nesivaikykit,
Bet savo prigimtą, lietuviszkai iszmokinkit.
Jeigu poniszkas kalbas per daug mylėsit,
Su savo vaikeliais nesusikalbėsit.
Iszvirs jūs vaikeliai į didelius ponus,
Ir laikys jums už savo padonus.
Jei nemokinsit savo vaikelių,
Nu eis jie kaip laukiniai, kas savo keliu.
O kaip prisieis jam basam vaikszezioti,
Reikės kizseniai žmonių revidavoti;
Ir jei nesiseka gerai tas amatas
Reik tupėti kalinyj' bent kelis metus.
Geriau vaikelius szviesoi, moksle, užauginkim
O turėsime džiaugsmą, ir jie mylės mumis.
Gera kiekvienam daug kalbų mokėti,
Bet gi savąją už visas mylėti.
Penkioms kalbomis asz kalbėti galiu,
Už visas mieliausę lietuviszką turiu.

Jūs jauni bernelei, ir jaunos mergelės,
Nenorit guodoti prigimtos kalbelės;
Į pulkus susirinkę kiteip tabaluojat
Ir apie savo kalbą nei nepadumojat,
Drovitės kalbos tėvų iszmokintos,
Nes jums patinka geriau kokios kitos.
Proto gi tokiems daugel' stokuoja
Kurie savo kalbą po kojų mindžioja.
Kad jūs daugiau proto galvose turėtum,
Prigimtą kalbą už visas mylėtum.
Laikas jau visiems protą turėti,
Jog prigimtą kalbą reikia mylėti.
Nuo lietuviystės nei vienam neatstoti,
Ir ją kaip brangiausį skarbę daboti.
Turėkimės broliai visi iš vieno,
Bukime lietuviais, ir naktį ir dieną.
Tada palaimins Dievulis kiekvieną,
Kurs savo tantą, kalbą brangins kasdiena.
Neapleiskim broliai savo tėvynės,
Kuri mums duota iš senos gadynės;
Szelpkime ją kuom' kas galėdami,
Gelbėkim brolius, juosius szelpdami.
Musų pareiga jiems ranką pūduoti,
Vienam už visus, visiems už vieną visad užstoti.
Teip darydami sulauksim gadynės
Kad laisvę, gerovę turėsime savo tėvynėj'!

Parasze Brazilijonas.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

P A R A S Ē

JONAS SLIUPAS, M. D.

(Tāsa)

išdirbti projektā jureiviskoms mokslainems. Tam visam vykstant, Valdemaras vienval rašinėjo apie jureivystės reikalus netik Baltijoj ir Maskolijoj, ale ir Vokietijoje. Valdemaras rīzosi ar kilti augštn ar pulti! Kad jam buveinė Peterburge pasidarē karšta, jis traukē į Moskvā pabaigoje 1866 m. ant gyvenimo. Cion jis triusēsi prie „Mosk. Viedomosti“, „Moskva“, „Moskvič“ ir „Sovremennaja Lietopis“; daugelis tų rašinių tapē atspausa latviškai ir padalinta Baltijoje. Taip elgianties, 27 d. jaunio 1867 m. valdzia patvirtino jureiviškų mokslainių likimą, po kam Ainašų mokiniojas gavo nuo valdzios pirmā atlyginimą; net Valdemarui valdzia užmokējo 1000 rubl. ant surašymo raštų maskoliškai, vokiškai, ir įgauniškai (kurį darbā perguldē redaktorius „Sakalos“ Jakobsons). Taip-gi Valdemarui davē valdzia 1000 rubl. ant peržvelgimo švedų jureiviškų mokslainių; tai buvo proga Valdemarui nukeliauti net į Liverpool'į! kā jis aprašēs yra 1870 m. rašte „Kak obezpečit budušenost našego morskago diela“. (Tam raštui išeinant Valdemaras buvo redaktoriumi Moskvos vokiečių laikraščio, kur jis užtaravo Latvius ir Įgaunius; jam gelbējo Brihvsemneeks!). Tuom tarpu Valdemaras rado vienmisliū jau. Baronas F. Sass užsimanē įsteigti jureiviū mokslainē Arenburge. Taip-gi Kuršo gubernatorius Povilas v. Lilienfeld parašē Valdemarui gromatā, kurioje prižadējo įpatingai Kurše padirbēti dēl įsteigimo tokiū mokslainių, idant pakelti pirklybos flotā Kurše. Tačiaus ne Valdemaras tapē į Kuršā pašauktas — tulų priekabiū dēlei — už inspektoriū juriniū mokslainių, bet paskirtas tapē Ventpylēs aprinkio mokykloje maskoliškos kalbos mokiniojas Muehlenberg: tačiaus projektas įsteigimo jureiviškų mokslainių Kuršo pajuriuose įvyko! Ten tapē įsteigtos mokslainēs Ušavoje ir Lejos muižēje, už kā Valdemaras įpatingai gubernatoriui Lilienfeldui garbē duoda rašte „Vaterlaendisches und Gemeinuet ziges“ (1871 m. Moskoje).

Negalima yra užmiršti, kad jau 1866 m. apšvietos ministerija paliepē Valdemarui sutaisyti maskoliškai latviškai vokiškā žodynā. Tā darbā dirbo Fr. Brihvsemneeks nuo 1867—71 m. ir užbaigē. Ir už tai, mat, Valdemarui dėka; juk jis pats jau studentaudamas Tērbatoj, drauge su Juru Neikenu, buvēs sudarēs latviškai vokiškā žodynā, kurs darbas rods neišējo per myrį Neikeno 1866 m.

1872 m. Peterburgo zemstva Valdemarui uždavē apkeliauti Peterburgo gubernijos pajurius, ir zemstva atspausdino jo raštā apie įsteigimą jureiviškų mokslainių pajuriuose Peterburgo gubernijoje. Svarbesnis-gi Valdemaro darbas buvo tūmet įsteigimas ciesoriškos Moskoje jureivystēs draugystēs; tai buvo jo triusas, kad laike Polytechniškos parodos, kur iš visū kraštū žmonēs buvo suvažiavē, Valdemaras įstengē visas kliutis prašalinti! Valdžia paskyrē draugystei po 5000 rubl. ant metų. Nuo to sykio didžiausi Valdemaro darbai supuola

su darbais šitos draugystēs. Ant pirmo susirinkimo buvo 143 draugai, kuriū 68 gyveno Moskoje (tarp jų buvo Valdemaras, Barons, Bandrevičius ir k.); ant 3 metų už raštininkā tapē Valdemaras paskirtas. 1874 m. Valdemaras ir grafas Kamarovskij ir keli kiti tapē siūti į Peterburgā nuo draugystēs kaipo guodos deputotai pas carevyčių, carevnā ir didkun. Aleksj Aleksandrovyčių nuvežti draugystēs guodo bendrū žymes. Tūmet draugystē igyjo didokā kapitolā, kurio dalj ji paskyrē Valdemarui dēl apkeliavimo Maskolijos pajuriū. Pasekmē buvo ta, kad antram draugystēs mete iš 19 vietū atējo reikalavimai ant įsteigimo jureiviškų mokslainių. Maskolijos jureiviū mokytojų suėjime vadovu tapē aprinktas Valdemaras; pirmas suėjimas buvo laikytas Moskoje 1875 m., antras 1879 m. ir t.t.

1873 m. didkuningaikštis general-admirolas uždavē Valdemarui apkeliauti pietinius pajurius nuo Akermano iki Baku ir Astrachan. Tokiomis kelionėmis Valdemaras igyjo plačias žinias ant jureivystēs lauko, ir vargiai šiadien kas su juomi tame susilygintu!

1877 m. Valdemaras apžvalgē Maskolijos šiaurēje jureiviū mokslainēs, apie kā parašē į „Balt. Wehstnesj“ (žiur. 29 n.); čion jis ant Baltosios marēs rado ant laivo „Onega“ kapitonā Latvi, kas parodē, kad jau Latviai gali ėjti vietas styrininkū ir kapitonū.... Jis velyjo Latviam, Ainašų jureiviam, kreiptesi į žiemū ledū jures, kur jie turtus ir garbē galēsį pelnyti, kas 1879 m. iš tikro įvyko, kada Latviū jureiviai su pirkiniais nukeliavo į Sibērijā („B. W.“ 1879 m. 32 num).

1888 m. Valdemaras Berlyne aplankē žuviū parodā, nēs žuviū auginimas ir žvejyba rišasi su jureivyste. Tuomsyk jis vėl apžvalgē Vokietijos jur-mokslainēs. Apie tā kelionē jis parašē raštā 1881 jureivystēs laikraštyje.

1882 m. tapē įsteigta Latviū jureiviū draugystē „Austra“ ir pats Valdemaras šventē savo jureivystēs reikalams pašvęstā literariškā darbštumą 25-metinį. Latviai buvo visur sukruktē. Iš visū pusių pludo piningai į ta draugystē, visur apie tai tik tešnekējo. „Austra“ tapē įstegta per Valdemaro raginimus ir su jo pagelba. Jau 1870 m. jis ragydamas „Parjuhrneeku školam“ (B. W. 17 num.) ragino prie Rygos Latviū beedribos įsteigti „ihpaschu juhrias leetu un juhrneeku komišiju, kas wispirmak gahdatu par 3-5 latweeschu juhbras skolu eetaišišchanu“. Tolesni darbai ant tos dirvos butu: „Kugu buhwes beedribas, kugu apdrošhinašchanas beedribas, glahbeju beedribas un glahbschanas laiwas juhbras—breesmas buhs jaisplata wisapkahrt ap muhšu latw. juhmalu“. 1882m. Valdemaras rašte „Juhrneeziba un tautiba“ (B. W., num. 88) nurodo, kad jureivystēje nereikia žiurēti ant tautybos, visi Maskolijos pavaldiniai turj vienytiesi, per kā galēsį ant jurēs lauko šj-tā nuveikti; kad jis 1857 m. rašēs įpačiai apie Latviū ir Įgauniū jureivystē, tai buvē todėl, kad jie pamaryje gyvena ir kad tuomet apie tolesnes keliones jurėmis nei maž nebuvē rupinamasi. Dabar-gi „Austrai“ susitaisant jis ragina Latvius, budavoti didelius „koku kugiu“, su kuriais galētu keliauti ant mariū svieto ir parvežtu auksā namon, bet, sako, „brauz rahmi, tad tikši tahlak“ (B. W. 1882. 101 num.) Taip-gi Įgauniai panēšiā draugystē įkurē „Linda“ (Valdemaro raštas „Twaikoni un buriu kugi“ Deenas Lapas 1889, 34num.), bet toji veikia išdilo dēl nepasekmēs. 1882 m. Ventspylēje

įrengta tapė antra Latvių jureivių draugystė „Kurseme“ („Balss“, 32 num.), prie kurios Liepojaus jureiviai taipgi prisidėjo. Bet Latviai iš pradžių neturėjo geros pasekmės su „Austra“, per 5 metus jie mažai nuveikė po vada P. Bornhol- do, ir net į skolą įlindo: nemokėjo dar jie vesti gerai jurei- vystės ukę. 1889 m. Valdemaras rašo raštą („D. L.“ 1889, num. 116) „Waj un ka deretu šlehgt Austras beedribu?“ Rods Latviai turėjo jau per 120 žėglialaivių, bet tiems sunku buvo konkuruoti su garlaisiais. Administracija „Austros“ iš dalies už tą nepasekmę kaltino Valdemarą, kurs juk toli gy- vendamas negalėjo kontroliuoti draugystės darbų.

Minėjome jau, kad 1882 m. sukakę buvo 25 m. nuo laiko, kada V., Tėrbatoj studentaudamas, buvo išleides pirmą raštą apie jureivystę; ant atminties tapė išleistas raštas: „Spisok iz- danij Ch.M. Valdemara o morechodnyh školach i morechodstvie. Sostavlen po povodu soverszivszahosia v. 1882 g. 25-ti lietija diejatelnosti avtora po etim predmetam. Moskva 1882“. Cie- soriška gi Moskvos jureivystės draugystė suteikė Valdemarui didelį auksinį medalį.

1883 m. Valdemaras vėl keliauja po Suomiją, Svediją, Norvegiją ir Angliją, budamas sių-tas per minystrą apšvietos Delanovą. 1888 m. Latvių jureiviai guodojo įstegtoją Lat- vijos jur-mokslainių ir atnaujintoją Latvių jureivystės: buvo sukakę 20 metų nuo užtvirtinimo jur-mokslainių, o 30 metų nuo laiko, kad V. žengė pirmą žingsnį dėl Latvių jureivystės atjauninimo, išleisdamas raštą: „Ueber die Befahigung der Letten und Esten zum Seewesen“. Susirinkę už tai Latviai nusprendė padėti užmokesnį už geriausius raštus apie jurei- vystę, ir tai pavadino „Kr. Valdemaro Premija“; ant to pa- skirta buvo komisija su d-ru A. Butuliu kaipo pirmsėdžiu. Toji komisija išduoda „Juhrneeku Kalendaru“. Tą patį metą tuli Valdemaro garbintojai Rygoje Latvių beedribos name iškėlė „goda meelastu“, kur sudėjo adresą Valdemarui kaipo žymę pripažinimo už jo nuopelnus glamonėjime jurei- vystės. Tame adrese „dėkingi Latviai“, priminėdami nuo- pelnus Valdemaro, sakosi turį 8 Latvių jur-mokslaines ir 100 laivų dėl pirklybos ir Vidžiamio bei Kuršo pajurių gyvento- jai po vada savų kapitonų, ir styrininkų, aplanką Afriką, Ameriką ir Angliją!

Pabaigoj savo amžiaus Valdemaras darbavosi apie Ar- changelsko žmonių mokslainių lietą. Moskvos jureivystės Draugystės paskutiniame raštų sądėlyje (XLII.), kurį dar Valdemaras redagavojo, išėjo jo „Arkangelskas gubernas tautskolas ka juhrskolu nepeezeeschamas papilditajas“.

1891 m. lapkričio mėnesyje, dvejatą savaitių pasirges plaučių uždegimu, Valdemaras pasimirė 25 dieną lapkričio Rygos Latvių Draugystė savo kaštais negyvėlį iš Moskvos. parveždino į Rygą, ir palaidojo Gertrudos kapinėse su didele iškilme. Gyvas budamas, jis buvo garbės sąnariu prie 15 Latvių draugysčių. Apie jo triusą ir gyvenimą patalpino straipsnį „Ruskija Viedomosti“. Moskvos jureivystės Drau- gystė Valdemaro atminčiai įsteigė dvi stipendijas, 150 rubl. ir 50 rubl., dėl geriausių mokintinių 40 jur-mokslainėse, kurias išmoka gimtinėje Valdemaro dienoje, beje 15 d. lapkričio.

11. D-ras A. J. G. Bielenšteinas.



D-ras A.J.G. Bielenšteinas. vokiečiams už kuningą Dobelėje.

D-ras August Jahnis Gottfrids Bielenšteins, Latvių senovės tyri- nėtojas, vokiečių parapijos kunin- gas Dobelėje, yra gimęs Jelgavoje 20 d. vasario 1826 m. Mokinosi tėvo namuose, potam išėjo į gym- naziją Schulpforte, ir tą per 5 me- tus pabaigęs įstojo į Tėrbatos uni- versitetą 1846–50 m., užpelnė si- dabro medalį 1848 m. ir auksinį 1849 m. — pabaigė kursą thėolo- gijos kandidatu. Pabuvojęs už kuningą Leel–Auzėje, potam Jaun –Auzėje, galiaus 1867 m. pateko vokiečiams už kuningą Dobelėje.

Nuo 1864 m. Bielenšteinas buvo „latw. draugu beedri- bos“ pirmsėdžiu, nuo 1865 m. buvo pirmsėdžiu Vidžiamio ir Kuršo kuningų komisijoje, kurios užduotė buvo kalbiškai pa- labinti bibliją, katekizmą; katekizmas spaudą apleidė 1871 m., biblija 1877 m. Bielenšteinas 1877 m. priklausė taipgi prie vokiečių apdirbėjų naujos giesmių knigos.

Bielenšteino didelis veikalas „Die Lettische Sprache nach ihren Lauten und Formen vergleichend und erklärend dar- gestellt“ (2 dalys) nuo mokslų akademijos Peterburge laimė- jo pusę Demidovo garbės algos 1861 m. Tas raštas suteikė Latvių kalbai vietą kalbžinystos moksle. Apart to išėjo spau- doje „Handbuch der lett. Sprache. I. „Grammatik“ 1863 m., ir „Die Elemente der lett. Sprache“ 1866 m.

Dėl atminties 50 metams Bielenšteino „latw. draugu beedriba“ surinko ir spausdino 1875 m. Latvių dainas, iš ku- rių pirmi du rankiai talpina 4793 dainas, o kiti du rankiai kaip išeis, tai bus į 10,000 dainų. 1881 m. išėjo latviškai bei vokiškai „1000 latw. mihklas, tautai par preeku salašitas“. Dėl Latvių raštininkystos pradžios paminėjimo Bielenšteinas drauge su prof. A. Bezzenbergeriu 1886 m. naujai išleidė Lat- vių giesmes, giedamas Kuršo ir Žiamgalių bažnyčiose („Un- deutsche Psalmen“) pirmąsyk spausdintas 1587 m.

Antras Bielenšteino didelis darbas išėjo 1890–91 m. „Die Grenzen des lett. Sprachstammes“ po priežiūra mokslų akademijos Peterburge. Tiesų ministerijai liepiant, 1882 m. Bielenšteinas išguldė latviškai „Teesas likumus no 20 now. 1864 g.“ Daugelis jo raštų ir kalbų yra randami vokiškai ir latviškai „latw. draugu beedr. rakstu krahjuma“ nuo 1885— 91 m., mėnesiniame „Mittheilungen und Nachrichten fuer die evang. Kirche Russland's“ nuo 1865 m. pradedant, mėnesinia- me „Baltische Monatschrift“ nuo 1873 m. pradedant; raštų sąkrovoje „Sitzungsberichte der kurl. Gesellschaft f. Lit. und Kunst“ nuo 1865 m. imant, buvusioje „Rig. Zeitung“, Jelga- vos „Latw. Awises“ ir vėlesniame „Baltijas Wehstnesyje“, kada tas išeidinėjo tik sykį per nedėlę. Karaliaučiaus univer- sitetas davė Bielenšteinui vardą philozophijos daktaro 1883 m., o Peterburgo akademija įkėlė jį į savo mokslų draugus 1890 m.

1890 m. „latw. draugu beedriba“, suėjime gruodžio m., paminėjo Bielenšteinas 25-metinę draugystėje pirmsėdystą.

(Toliaus bus.)

Maras isz rytinių Indijų jau plečiasi ir Mažojai Azijai bei Egipte. Port Said 14 apsirgusių maru numirė, Aleksandrijoje 4 numirė o Smyrnoje ir Damiette keletas apsirgo.

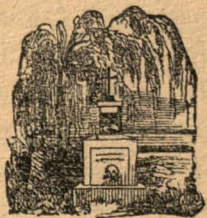
Prancuzijai tarp Sevres ir Choville iszszoko isz rėlių tavorinis trukis ir į tą tarpą atvažiuo keleivių trukis atsimusė į iszszokusį, kur sužeidė 38 keleivius.

Melbourne, Australijai, nuo audros nuskendo angliskas laivas „Sierra Nevada“ ir 22 jurininkai. Tik 5 pasisekė iszsigelbėti.

Pietinėje Maskolijoje, apie Kievą, yra labai dideli patviniai aplinkui upę Dniepr. Dauguma kaimiečių turėjo gelbėtis ant plauksmų ir laivukų. Kievoje 110 šeimynų turėjo iszskraustyti isz žemųjų gyvenimų. Žemioji dalyje miesto gatvėmis plaukioja su laivukais žmonės.

Stetine, Vokietijai, tapė nusudytas vienas protestoniskas kunigas ant pustreczių metų kalėjimo už pavogimą isz parapijos kasos 42,000 markių.

Italijos karaliunui važiuojant į Vokietiją, Szveicarijoi tapo nuo trukio atkabintas vagonas su daiktais ir viskas dingo. Tajį vagoną rado ant vienos mažos stacijos, bet tuszė. Apart karaliuno daiktų buvo ir puikios bėi brangios Italijos karaliaus dovanos dėl Vokietijos ciesoriaus.



Gegužio 10 dieną, ant pusės trecios valandos ryte numirė Motiejus Klimas isz Pittston'o, Pa.

Didele Paroda ir puikus Piknykas.

Susivienijimo kalnakasių isz Plymoutho ir apielinkės bus Westover Grove (Parisziaus sode) subatoje, 26 Gegužio (May).

Prezidentas John Michell; organizatorius Benjamin James; distriktu prezidentai: T. D. Nichol, Frank Miller, Robert Courtright, Chas. Thane ir Timothy Hayes teipgi dalyvaus parodoje kaip ir ant piknyko. Priegtam užpraszone ir visus jaunuosius darbininkus.

Bovos bus visokios. Szaudimai į cielių dėl visų prieinami. Lenktynės!

Užkandžiai visokie. Muzika pirmos klisos dėl szokių. Visus užprasdom atsilankyti.

Vietinės Unijos
Komitetas.

9 Metinis Balius!

Draugystė szv. Kazimiero rengia didelį 9-metinį balių ant Utarninko 29 d. Gegužio, svetainėje GRAND ARMY HALL 122 E. Jersey str. Elizabeth, N. J. ir prasidės nuo 7 valandos vakare bei tęsis iki 6 val. ryto. Įzenga 25 ct. Muzika bus lietuviszka po vadovysta p. Zdanavycziaus.

Dėlto nuolankiai užpraszone vietinius kaipo ir isz apielinkių lietuvius atsilankyti.

Szv. Kazimiero Dr.
Komitetas.

Valnamaniu Seimas!

Turtingi ar vargszai, bile valnamaniai, teiksis pributi isz New Yorko, Brooklyno, Jersey City, Newarko, Elizabetho ir t.t. o ir isz visos Amerikos užprasdom valnamanius delegatus ant Lietuviszko Valnamanių Seimo, kuris bus nedėlioje 3 d. Birželio

(June) 1900 m. ir prasidės 1 valandą po pietų, svetainėje po num. 213 Forsyth str. New York.

Dėlto biznieriiai ir darbininkai bukite ant Seimo, nes bus labai žingeidus dalykai girdėt. *Susirinkimo Komitetas.*

Prakalbos!

„Lietuvos Dukterų Draugystė“ isz Pittston, Pa. parengia susirinkimą su prakalboms nedėlioje 27 d. Gegužio, ant 7 val. vakare, svetainėje ARMO-RY HALL, Pittston, Pa. Su prakalboms yra užkviesta daug kalbėtojų kaip vyrų teip ir moterių. Visus lietuvius ir lietuvaites užpraszone ant pasiklausymo.

Komitetas.

Garsingas Dr. Michel, 15 Fillmore Place, B'klyn-New York, N. Y. apgarsina į visą publiką dėl plaukų vaista

ant atauginimo ir sulaukimo nuo slinkimo. Sztai jo zodžiai: „Asz vartoju Prof. Brundzo's Wonderful Hair Grover, ir atradau, kad yra geriause pagelba plaukams ant viso svieto, ką asz rekomendavoju del publikos.

Leo L. Michel M. D.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

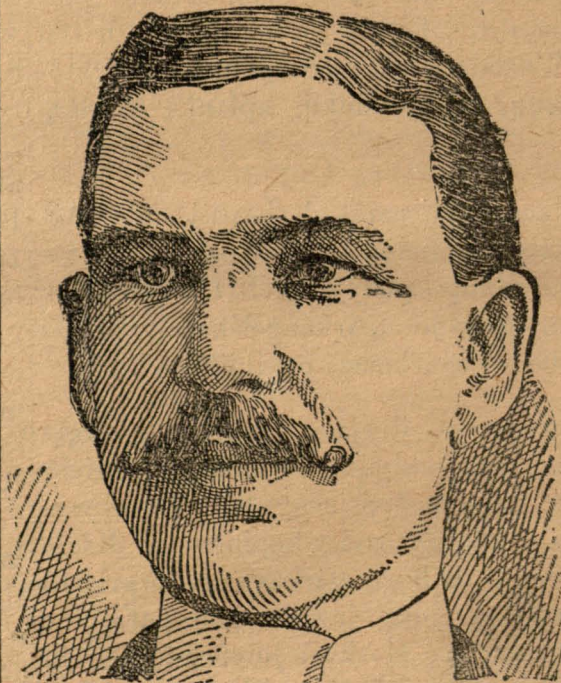


ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 200-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$25.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime pacztu tik koris priduos savo adresą. Kuris sugražins sveikata trumpam laike.



A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojaus pertikrins kaip lengvai gali iszsigydyti savo silpnumus, jelgi vortosi tam tikalui atsakančes gyduoles. Institutas neaprubežinoje, bet kuris tik raszys, aplaikys dovanai pakelį užpечėtyta kad nebutų kokio apsirinkimo prieszai apgavystę. Raszyk tuojaus.

Dovanai prabos pakelis pasekmingiausių gyduolių bus prisiustas kožnam per pacztą, kuris paraszys į State Medical Institute. Tos gyduoles daugybei vyrų sugražino sveikatą, kurie per daugelį metų kentėjo proto ir kuno ligas paeinanczias nuo jaunystės, už tad Institutas prižada kožnam kuris atsiszauks, prisiust pakelį dovanai.

Kožnas kuris jaučia antl lytiszko silpnumo paeinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas iratmintį, sukelia dieglius strėnose arba nevaldymo lytiszkių dalių gali sugrįžtį sveikatą gydymasis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą pasekmę nes jos atsiekia suizkadytas vietas daduodamas drutybę kur labiausia reikalinga. Iszgydo kožną ligą iszvarinėje visokius nesmagumus įsienėjusius nuo kelių metų per nenaturaliszę pasielgimą iszgydo kiekvienam atsitikime. Daszinok State Medical Institute, 520 Eletron Building Ft. Wayne, Ind., o apturėsi trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Institutas turi pagelbėti daugybei tokių vyrų, kurie negali apleist savo namus ir nusiduoti gydynczies, tai dovanai prisiustas pakelis

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTĖS ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1:50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated **BROWN'S ABDOMINAL BELT** for the cure of **CORPULENCY**. Corpulent people who wear the **Brown's Abdominal Belt** run no risk of **Navel Rupture** or **Umbilical Hernia**; you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this ad. out and send to us with **\$1.50 and 10 cents extra** for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue.
SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO



ZINGEIDU IR AKIVA DĖL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių gal-
vų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus iszreiszškė szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresa-
vokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAIKTŲ

kaipo tai: Ražanczių, Szkaplierių lietuviszkų, visokių brostvų maldų knygu lietuviszkų ir lenkiszku, teipgi ir visokių istoriszkų knygu lietuviszkų ir lenkiszku; abrozų visų szventųjų ir tautiszku ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanavicziu
231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.
(prie lietuviszkos bažnyczios.)



Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the **Scientific American**.

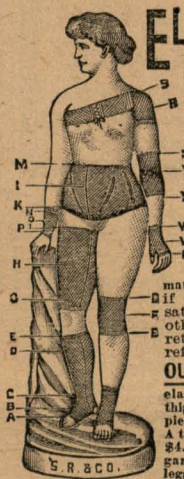
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 635 F St., Washington, D. C.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arieklių, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N Hancock st. **WILKES-BARRE**



ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to you **MEASURED and ORDER ELASTIC GOODS** for the **RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR**, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our **SPECIAL PRICE**. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for, return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to I, \$7.50; thigh legging, C to I, \$6.00; thigh piece, G to L, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, C to E, \$2.00; ankle, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. **COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS.** Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue.
SEARS, ROEBUCK & CO., (Inc.), CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS,

kurios daugelį pradziugins ir palinksmins.

Kaip mums gerai žinoma, žmonija — isz psychiszko, intelektualiszko ir net ekonomiszko atžvilgio — dalinasi į 3 klases: viena yra sveiką drūti, puiki, visados linkimi, pasidėkavojant tam visum turi geras pasevemes ir pasivedimą visokioje ver telgyvėje; antroji yra ligueta, silpna, nuiludos sunykus, melancholiszka, nedraisi ir tankiai visiszka negabi prie darbo ir netinkanti szeimyniszkaime gyvenime.

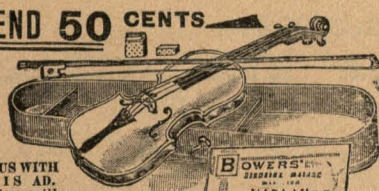
In szia pastarąja klasią priguli visi tie, kurie savo jaunysteje, daugumas gal visai isz netyczių, atsidavė naikinancziams žmogaus kūnui ir dvasiai darbi — onanizmui arba patpollucijai, ir savo vėlesniuose metuose perdang davė valę savo lytiszkiems pagėdimams; teipogi ir tie, kurie isz priezasties neuztektino ir blogo maisto, persidirbimo per didį alkoholiszkų gėrymų vartojimą, arba kurie per susidėjimą su nesvoikoms moterėms prazūdė savo linksnybes ir sveikatą.

Szitokie žmonių suklydimai galiaus priverczta juos per visą jų gyvenimą kentėti baisiausias tydy pasakmes, kaip ve: szirdies drebėjima, spasmodiszkus galvos skandėjimus, apėto netekimą, žarnų ir pilvo katarą, nugaros ir kryžiaus skandėjimą, nerviszkumą, dispepsiją, vidurių užkietėjimą, sėklos bėgimą, sujungmėj su nemoraliszkaizkai sapsnais, inestų ligas, reumatizma, dusinimą negalę, szkorbutą, skaudanczius ant kūno ir lytiszku dalių spugnos, gonoreją, szankerį, sifilį etc.

Bet dšbar tegut niekas nenusimina: szio miestada tarai iszrado naujus vaistus, su kurių pagėlbę greitai, radikaliszkaiz ir visiszkaiz isz tyly iszsigydyti; kankinamieji atgaus savo sveikatą stiprumą, drūtybę ir dailią iszvelzdą, gabumą visokiame darbe ir užsiėmime.

Prisizsk 25 ct. markėmis ir mes prisizsimė tam stai pamėginti mūsų gyduoles per vieną iszties sanvaite. Visi, kurie žieszkote pagėlbos, kreipkitės ar per laiszkus ar ypatiszkaiz pas daktarus
in The State Medical Dispensary
76 E. Madison st. **CHICAGO, ILL.**
Offisas atidarytas nuo 8 A.M. iki 8 P.M.
Nedėlioms nuo 10 A.M. iki 12 A.M.

SEND 50 CENTS



TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$3.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with the purest tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 3 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address: **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago.** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. — Editor.)

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLETOJŲ“ DPATŲYSTĖS.

Prezidentas — M. Bridiekas
Bx 17 Lost Creek, Pa.

Sekretorius — M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn

Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specijalistas chroniszkų ir nerviszkų ligų.



Gydo visokias užsi-
senėjusias ligas kaipo
tai: Trozskulį, spaz-
mą, paralyzių, dusulį,
reumatizma, skaudė-
jimą galvos, ausų,
akių, ir nosies, ligas
skilvio, gerklės, krū-
vinės, iszėjimą žarnų,
drugi, iszmėtymus
ant galvos ir skurus-
gumą, sustojimą te-
kėjimų, kraujo tekė-
jimą, mėnesinis tekė-
jimą, nevaisingumą,

skausmus po gimdymui, pullavimus, ronas, atšivė-
rimus, ant kūno, rožę, žarnų ligas, skaudėjimą strė-
nų ir krutinės, plautų, nervų skaudėjimą, uždegimą
žarnų iszputimus, niežėjimą, uždegimą smegenų,
iszburkimą puslės ligas, vėži, diegli, akmens li-
gą, uždžiuvimą, nusilpėjimą kojų, džiovą, žarnų
ir inkstų ligas, karsztlige, niežus, iszberimus,
kirmėles, dedervines ir t. t.

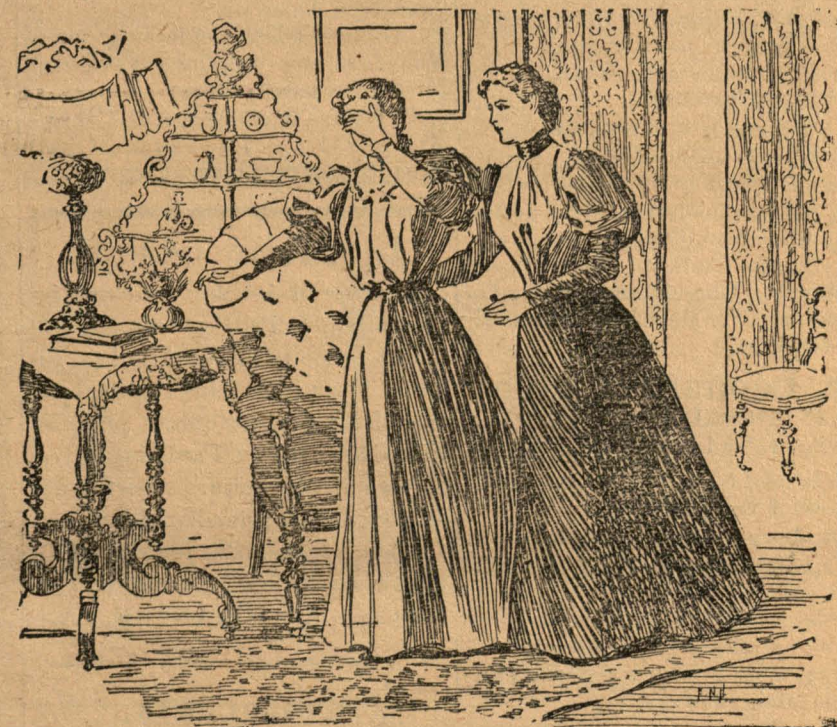
GYDO MOTERIS, VAIKUS ir VYRUS

Jeigu sergi ir nustojes esi vilties iszgyti, kreip-
kis tujaus pas daktarą Kallmerten'ą ant rodos,
Dr Kallmerten'as iszgydė tukstanczius žmonius,
kurie ilgai sirgo ir nū kitų daktarų negalėjo pas-
gelbėti ir iszsigydyti. Tie žmonės visur carsina
vardą D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems jį rody-
ja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus isz-
gydys.

LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties
(ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytojų paeina-
nczias) gydo pasekmingai ir greitai. Nereikia gė-
dytis, tik tai gydysis, nes neatbojimas atveda pik-
tas pasekmes ant ateities.

**NORS LIGA BUTU NEISZGYDOMA, RA-
SZYK pas DR. KALLMERTEN, APRASZYK
GERAISILPNUMA, PADUK LYTI** (ar vyras
ar moteriszte), amžį, szvarumą ir temperamantą
ligonio, idėk į gromatą 2 centinę markę, paraszkyk
savo pavardę ir adresą aiszkaiz, o gauti per laisz-
ką **RODA DOVANA** ir tikrą nūmcnę Daktaro
liga yra iszgydoma ar ne.

Nevyklyk, bet raszyk tujaus. Adresas:
DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.



SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable.

I know all about it; it's **DYSPEPSIA**. Take one of these; it will cure you in ten minutes.

What is it?

A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that R-I-P-A-N-S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word R-I-P-A-N-S on the package and accept no substitute. R-I-P-A-N-S, 10 for 5 cents or twelve packets for 43 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos, kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga.

Taipogi parsidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklus dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražančių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuciuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinio mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Už tikrina išgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plaučių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaidas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkių ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisais.

Ligas lytiszku dalii

išgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, išdžiūvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegių ir t. t. Išgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydlau pasekmingai, ir slėpamas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nu 8 iki 10 1/2 val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:10; 8:45; 10:10; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghamton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarų.

Ant 7:21; 9:10; ir 11:5 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:25; 3:51; 5:00 ir 7:45 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:52; ir 7:13 po pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketiai už pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarų ir į minksztųjų anglių apilinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant svieto popieros dėl gromatų ratzymo su puikiausiomis kvietkoms, apskaitymais ir pavincziavėnėms parsidūda po neiszpasakytai nžemintą prekę. Kas prisiųs 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiausių ant visos pasaulės popierių su konvertais; kas prisiųs \$1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimomes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūdame didelį pelną. Antpareikalavimo iszsnucziame į visas dalis Amerikos

Užsisteliūdami į ofieras ir prisiusdami ant jų pinngus visada uždėkite szitoki adresą.

W. KUDARAUCKAS, & CO., Box 234 LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užeiga.

Geriausie užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS

to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address: SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. —Editor.)



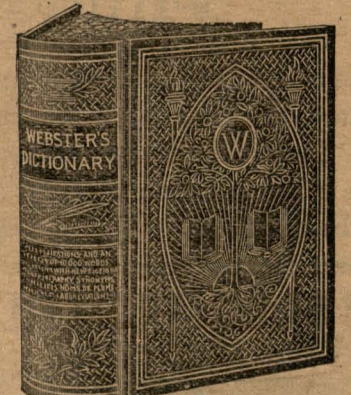
STEBUKLAS!
Mr. A. Wilke, 93 Trumbull St. Cleveland, Ohio.
razo: „Severos Balsamas dėl Plaučių padarė stebuklų mano szejimynoje. Mano augintinis sunis turėjo baisų kosulį ir po suvartojimo vienos pliczkės Severos Balsamo nuo Plaučių visizškai pasvelko.“
Geresnės gyduolės nuo kosulio, perszalimoir plaučių ligų geriause

**SEVEROS
Balsamas det Plaucziu.**
25 ir 50 Centu.

Greiciansie pagelba ir ti riansis iszgydymas nuo kaulų gelimo, Neuralgijos, Migros skaudėjimo ir sūptimo, užtikrinancziail iszgydo vartojant geriausia szejimnizszką gyduole
Severo's St. Gothard'o Aliejo
PREKĖ 50 CENTŲ
W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Graicziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

An \$8.00 DICTIONARY for \$1.00
The New Werner Edition of Webster's Dictionary.....



Newly and magnificently illustrated. We offer you the best Dictionary ever put on the market at a low price. This new edition contains many special features such as dictionary of Synonyms and Antonyms, lexicon of foreign phrases, dictionary of abbreviations, colored plates, etc., etc. Remember this is not the cheap book but a beautifully printed edition on fine paper with thousands of valuable additions of aid to students and business men. If you desire this book, send us our special offer price, \$1.00, and we will send you this great dictionary, bound in cloth or send us \$2.00 and we will send the same book bound in full tan sheep, with a beautiful cover design. The handsomest low-priced Dictionary ever published. For every day use in the office, home, school and library this dictionary is absolutely unequalled. Forwarded on receipt of our special offer price, \$1.00 for cloth binding or \$2.00 for the full tan sheep. If it is not satisfactory, return it and we will refund your money. Write for our special illustrated catalogue, quoting the lowest prices on books, FREE. We can save you money. Address all orders to

THE WERNER COMPANY,
Publishers and Manufacturers. Akron, Ohio.
[The Werner Company is thoroughly reliable. —Editor.]
WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina pinigus.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdowanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.
KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
Turiu už garbę apreiksztii guodiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszecziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užslimdama iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

